

Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Științea

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL P.C.R.

Anul XXXVII Nr. 7499

Simbătă 21 octombrie 1967

8 PAGINI — 30 BANI

VIZITA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU PE UNELE ȘANTIERE ȘI OBIECTIVE INDUSTRIALE DIN REGIUNEA ARGEȘ

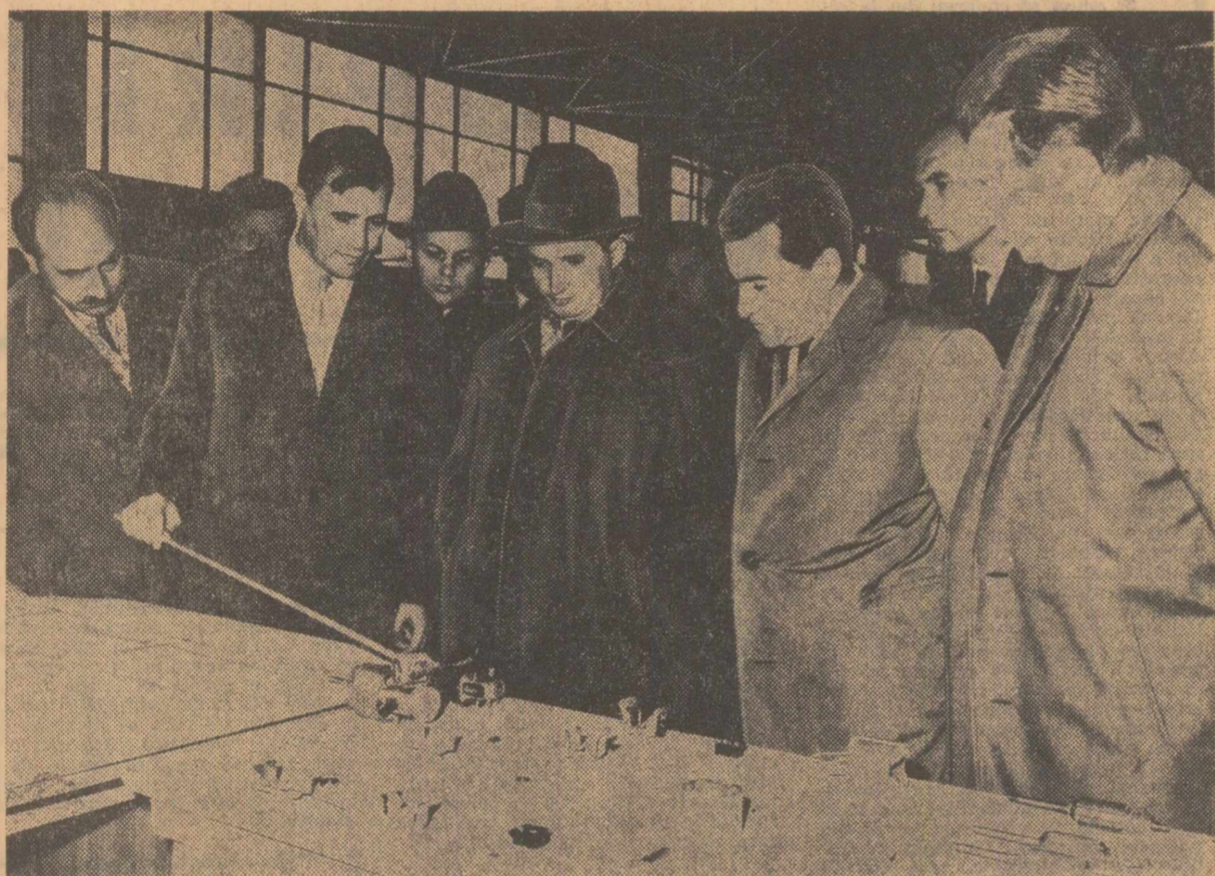
În ziua de 20 octombrie, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășul Ilie Verdet, a făcut o vizită de lucru în regiunea Argeș. La intrarea în regiune, oaspeții au fost întâmpinați de tovarășii Petre Duminiță, prim-secretar al comitetului regional de partid, și Constantin Sandu, președintele statului popular regional.

Primul popas se face în apropierea orașului Găești, unde, pe șantierul recent deschis, sînt examinate proiectele viitoarei Uzine de piese de schimb și reparații pentru utilaje chimice.

La Fabrica de motoare electrice Pitești, conducătorii de partid și de stat, întâmpinați de Mihai Marinescu, ministrul industriei construcțiilor de mașini, sînt informați asupra mersului construcției și perspectivei dezvoltării întreprinderii. Se vizitează secția de micromotoare, construită într-un termen scurt, precum și șantierul viitoarei secții de motoare în carcase de aluminiu. Pentru colectivul acestei tinere unități a industriei noastre constructoare de mașini, vineri a fost o zi de sărbătoare: în această zi a fost inaugurată producția uzinei. În timpul vizitei, maestrul Ion Lazăr a înmînat conducătorilor de partid și de stat primele micromotoare ieșite de pe banda de montaj. Încă în acest an, fabrica va trebui să producă circa 20.000 micromotoare.

În continuare, conducătorii de partid și de stat vizitează șantierul marelui combinat petrochimic piteștean, unde sînt întâmpinați de Constantin Scarlat, ministrul industriei chimice, și Matei Ghigiu, ministrul construcțiilor pentru industria chimică și rafinării. În fața machetei vitorului combinat, în cursul vizitei pe șantier, se discută despre mersul construcțiilor și montajului, se fac recomandări pentru buna desfășurare a lucrărilor. Se vizitează apoi șantierul viitoarei rafinării moderne din apropierea Piteștilui, care va prelucra anual circa 3 milioane tone țetel.

Următorul obiectiv al vizitei este

La Fabrica de motoare electrice — Pitești

șantierul Uzinei de autoturisme Pitești. Aici, constructorii raportează conducătorilor de partid și de stat că au depășit graficele de execuție, îndeplinind încă din această lună planul anual la construcții-montaj. Acum ei lucrează intens pentru pregătirea frontului de lucru în timpul iernii la hala monobloc. La Uzina de piese auto Colibași, aflată în apropiere, oaspeții le sînt înfățișate lucrările ce se fac pentru extinderea întreprinderii: secția roți dințate, cea pen-

tru cutiile de viteză ale autoturismelor și secția segmenti. La rezultatele bune obținute de muncitorii uzinei în primele 9 luni ale anului se adaugă îndeplinirea încă de acum a planului pe 1967 la lucrările de investiții.

Ajunși la Rimnicu Vilcea, oaspeții sînt informați asupra mersului lucrărilor la vitorul combinat chimic, îndeplinind încă din această lună planul anual la construcții-montaj. Acum ei lucrează intens pentru pregătirea frontului de lucru în timpul iernii la hala monobloc. La Uzina de piese auto Colibași, aflată în apropiere, oaspeții le sînt înfățișate lucrările ce se fac pentru extinderea întreprinderii: secția roți dințate, cea pen-

tru cutiile de viteză ale autoturismelor și secția segmenti. La rezultatele bune obținute de muncitorii uzinei în primele 9 luni ale anului se adaugă îndeplinirea încă de acum a planului pe 1967 la lucrările de investiții.

din această zonă, tovarășul Nicolae Ceaușescu relevă, totodată, posibilitățile existente pentru a se scurta termenele de construire și de darea în funcțiune a acestora.

La Pitești a fost vizitat șantierul de construcții de locuințe din partea de nord a orașului, unde se vor clădi peste 1.820 apartamente, precum și noul cartier din sud. În partea de vest a orașului a fost examinat locul unde se va amenaja un microcartier de circa 2.300 apartamente. Reprezentanții organelor locale de partid și de stat au înfățișat proiectele de amplasare a viitoarelor cvartale de locuințe propriete personală și de stat ce se vor construi în Pitești. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a atras atenția asupra necesității de a se asigura o densitate mai mare a suprafețelor construite în cartiere, de a se amplasa în mod rațional blocurile mari și zonele pentru construcții de locuințe propriete personală, în scopul dezvoltării armonioase a orașului, potrivit normelor de sistematizare. Totodată, au fost examinate variantele de sistematizare a centrului orașului, făcîndu-se sugestii pentru adoptarea celei mai raționale soluții.

Prețutendenți, constructorii de pe șantier, muncitorii și tehnicienii întreprinderilor, cetățenii localităților vizitate au făcut o caldă primire conducătorilor de partid și de stat.

Sosirea în Capitală a președintelui Republicii Islamice Pakistan, feldmareșalul Mohammad Ayub Khan

La invitația președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Chivu Stoica, vineri după-amiază a sosit la București într-o vizită oficială feldmareșalul Mohammad Ayub Khan, președintele Republicii Islamice Pakistan.

Împreună cu Excelența Sa președintele Pakistanului au sosit doamna Miangul Aurangzeb, fiica președintelui, Syed Sharifuddin Pirzada, ministrul afacerilor externe al Pakistanului, cu soția, Jamsheed K. A. Marker, ambasadorul Pakistanului în Republica Socialistă România, prințul Miangul Aurangzeb, deputat în Adunarea Națională, S. Fida Hassan, secretarul principal al președintelui, cu soția, Altaf Gauhar, secretarul Ministerului Informațiilor și Radiodifuziunii, și alte persoane oficiale.

La coborîrea din avion, președintele Pakistanului a fost salutat cu cordialitate de președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Chivu Stoica, cu soția, și de președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer.

Erau de față Ilie Murgulescu, vicepreședinte al Consiliului de Stat, cu soția, Grigore Geamănu, secretarul Consiliului de Stat, Anton Breitenhofer, Ion Cosma, Ludovic Takacs, general de armată Iacob Teclu, membri ai Consiliului de Stat, general-colonel Ion Ioniță, Gheorghe Cioară, Bujor Almăsan, Adrian Dimitriu, Emil Drăgănescu, Ion Baicu, Ion Marinescu, ministri, George Macoveșcu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, Mihai Magheru, ambasadorul României în Pakistan, conducătorii ai unor instituții centrale, generali și ofițeri superiori, funcționari superiori din Ministerul Afacerilor Externe, ziariști români și corespondenți ai presei străine.

Au fost prezenți șefi de misiuni diplomatice acreditați la București și membrii ambasadei Pakistanului în România.

Pe aeroportul Băneasa, pavoazat cu drapelul de stat ale României și Pakistanului, se aflau numeroși oameni ai muncii din Capitală, veniți să salute pe înaltul oaspete pakistanez.

În timp ce comandantul gărzii militare de onoare prezintă raportul, în vădud evoluează o formație de avioane cu reacție care au escortat avionul prezidențial.

Se întonează imnurile de stat ale celor două țări. În semn de salut au fost trase 21 salve de tun.

Președintele Pakistanului și președintele Consiliului de Stat al României trec în revistă garda de onoare. Înaltul oaspete îi sînt prezentate persoanele oficiale române aflate pe aeroport și membrii corpului diplomatic.

Pionierii au oferit oaspeților bu-

Vizită protocolară

În după-amiază zilei de vineri, președintele Pakistanului, Mohammad Ayub Khan, a făcut o vizită protocolară președintelui Consiliului de Stat, Chivu Stoica. A avut loc o convorbire cordială, la care au luat parte persoane oficiale române și pakistaneze. (Agerpres)

chete de flori. Cei prezenți pe aeroport, precum și numeroși locuitori ai Capitalei, aflați pe traseu, au făcut feldmareșalului Mohammad Ayub Khan și celorlalți oaspeți pakistanezi o călduroasă primire.

Președintele Republicii Islamice Pakistan, feldmareșalul Mohammad Ayub Khan, și persoanele oficiale care îl însoțesc în vizita sa în România au depus vineri după-amiază o coroană de flori la Monumentul eroilor luptei pentru libertatea poporului și a patriei, pentru socialism.

La solemnitate au fost prezenți Ilie Murgulescu, vicepreședinte al

Consiliului de Stat, Anton Breitenhofer, Ion Cosma și general de armată Iacob Teclu, membri ai Consiliului de Stat, general colonel Ion Gheorghe, prim-adjunct al ministrului forțelor armate, Mihael Marin, adjunct al ministrului afacerilor externe, Mihai Magheru, ambasadorul României în Pakistan, generali și ofițeri superiori și alte persoane oficiale.

O gardă militară era aliniată în fața monumentului. Fanfara a înțonat imnurile de stat ale României și Pakistanului.

Președintele Pakistanului și celelalte persoane prezente au păstrat un moment de reculegere. (Agerpres)

La sosire, pe aeroportul Băneasa. Foto: Gh. Vințilă

Dineu oferit de președintele Consiliului de Stat

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Chivu Stoica, împreună cu soția, au oferit vineri seara un dineu în saloanele palatului Consiliului de Stat, în onoare președintelui Republicii Islamice Pakistan, feldmareșalul Mohammad Ayub Khan.

Au luat parte Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri, Ștefan Voitec, președintele Marii Adunări Naționale, Constantin Crăciun și Ilie Murgulescu, vicepreședinți ai Consiliului de Stat, Grigore Geamănu, secretarul Consiliului de Stat, Anton Breitenhofer, Ion Cosma, Athanase Joja, Gheorghe Stoica, general de armată Iacob Teclu, membri ai Consiliului de Stat, Bujor Almăsan, Ștefan Bălan, Ion Baicu, Gheorghe Cioară, Adrian Dimitriu, general-colonel Ion Ioniță, Aurel Moga, Aurel Vișoiu, ministri, George Macoveșcu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, Mihai Magheru, ambasadorul României în Pakistan, reprezen-

tanți ai conducerii unor instituții centrale, generali, oameni de cultură și artă, funcționari superiori din Ministerul Afacerilor Externe.

Au luat parte, de asemenea, doamna Miangul Aurangzeb, fiica președintelui, Syed Sharifuddin Pirzada, ministrul afacerilor externe al Pakistanului, Jamsheed K. A. Marker, ambasadorul Pakistanului în Republica Socialistă România, prințul Miangul Aurangzeb, deputat în Adunarea Națională, S. Fida Hassan, secretarul principal al președintelui, Altaf Gauhar, secretarul Ministerului Informațiilor și Radiodifuziunii, și alte persoane oficiale pakistaneze.

Dineul s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România și președintele Republicii Islamice Pakistan au rostit toasturi. (Agerpres)

Măsurile privitoare la locuințe și chirii în contextul intereselor generale

Locuința, alături de hrană și îmbrăcăminte, constituie una dintre necesitățile de bază ale omului. În cadrul locuinței se desfășoară viața de familie, se naște și crește copilul, au loc o serie de activități legate de satisfacerea unor nevoi vitale ale ființei umane, precum și de ordin spiritual, educativ, recreativ, casnic. De aceea, în asigurarea unor condiții civilizate de locuit este interesat direct fiecare cetățean.

Hotărârea Plenarei C.C. al P.C.R. din 5-6 octombrie 1967 cu privire la dezvoltarea construcției de locuințe, îmbunătățirea administrării și întreinerii fondului locativ și noul regim al chiriilor reprezintă un ansamblu de măsuri a căror îndeplinire va asigura ridicarea pe o treaptă superioară a condițiilor de locuit ale populației, influențînd pozitiv nivelul ei de trai.

După cum se știe, fondul locativ moștenit de la regimul burghez-moșieresc era insuficient ca suprafață, necorespunzător ca structură a construcțiilor și cu un grad avansat de uzură. Din totalul suprafeței locuibile existente în mediul urban în anul 1948, circa 40 la sută era format din clădiri construite din materiale inferioare (paianță, chirpici etc.). Statul socialist a făcut importante eforturi financiare și a inițiat un amplu program pentru dezvoltarea fondului de locuințe. În anii 1951-1966 s-au construit în orașe, din fondurile statului și ale populației, jumătate milion de locuințe, cu o suprafață locuibilă de aproape 16 milioane mp. Aceasta înseamnă că circa un sfert din populația orașenească trăiește în locuințe noi, moderne, cu confort ridicat.

În contextul creșterii generale a bunăstării populației, al sporirii numerice a acesteia, statul nostru socialist, așa cum se subliniază în Hotărîrea, acordă, în continuare, o mare însemnătate îmbunătățirii condițiilor de locuit.

Hotărîrea plenară pune un accent deosebit de stimulare și extinderea construcției de locuințe propriete

personală cu sprijinul statului, prin acordarea de credite pe termen lung și atribuirea de terenuri. Această măsură va contribui la dezvoltarea construcțiilor de locuințe prin aportul direct al populației, mărîndu-se astfel resursele financiare destinate acestui scop. De asemenea, sînt hotărîte măsurile pentru vînzarea către populație, pe bază de credite pe termen lung, a unor clădiri din fondul locativ existent al statului sau din locuințele ce se vor construi.

Sprijinul acordat de stat pentru construcția de locuințe propriete personală va direcționa eforturile familiilor de oameni ai muncii spre domeniile cele mai utile vieții lor, spre acele priorități hotărîtoare pentru asigurarea unui trai civilizat, care determină și condiționează întărirea și dezvoltarea familiei.

Creînd condițiile necesare, prin măsurile stabilite, pentru dezvoltarea construcției de locuințe și îmbunătățirea administrării fondului locativ, hotărîrea cuprinde, totodată, măsuri pentru modificarea actualului regim al chiriilor, în sensul așezării lor pe principii economice, care să asigure acoperirea cheltuielilor pentru amortizarea, întreținerea și administrarea acestui locativ. Ce anume a determinat aceste măsuri?

Este dovedit că orice activitate economică, indiferent în ce domeniu s-ar desfășura, trebuie să corespundă unor nevoi reale, să asigure recuperarea cheltuielilor efectuate, să fie rentabilă. Construcția și administrarea locuințelor, pentru care se investesc anual miliarde de lei, nu pot fi exceptate de la această lege a activității economice: s-ar crea cîmp larg risipei, ceea ce ar dăuna, în cele din urmă, acțiunii de creștere continuă a nivelului de trai.

Marinache VASILESCU director adjunct al Centrului de cercetări sociologice al Academiei (Continuare în pag. a II-a)

Amplitudinea memoriei

opinii

Istoria este conștiința de sine a poporului, memoria existenței sale milenare. Ea cuprinde o uriașă experiență umană condensată, înțelepciunea tuturor luptelor, înfrîngerilor și victoriilor prin care au trecut generațiile. Trecutul este — alături de prezent și viitor — una din laturile triunghiului noțiunii de patrie. Fără amintirea nesfîșitei cohorte a eroilor nemuritori, fără respectul pentru osemintele străbunilor ce au înălțat pămîntul, fără venerația față de necropola sutoilor de mii căzuți pentru libertatea a acestei glîi, sentimentul patriotismului își pierde mult din solemnitate. Fără conștiința datoriei față de înaintași, răspunderea față de patrie își diminuează în mare măsură conținutul. Istoria ne leagă prin secole de pămîntul natal și de cei care l-au desleșenit și l-au

făcut să rodească. În istoria se sintetizează viziunea originală a poporului asupra lumii și vieții, nota distinctă a individualității lui în marea colectivitate universală. Ne mirîm cum trecutul poporului român — frumos, bogat, eric, dominat de patosul libertății și al creației. Ne mirîm că trăim de atîta vreme în conclav umanității, că sîntem o entitate națională străveche, bine distinctă, că ne-am dat obolul la civilizația lumii, că am dat omeniții gânditori, luptători și creatori de seamă. Nu avem de ce să ne rușinăm cu trecutul nostru. Nu am rivnit la bunurile altora, n-am obșit pe nimeni. Ne-am apărut neamul și nevoile și i-am apărut și pe alții cu pieptul nostru. Evocarea acestei istorii ne sprostese forțe demnității și increderei în noi — indispen-

sabile oricărui popor care se vrea respectat și prețuit, care aspiră la un loc de cinste pe această planetă. Dacă cei vechi nu prețuiau să închine tot ce aveau mai bun, viața însăși, acestei țări, cînd ea se afla la bunul plac al dregătorilor hapsini și hrăpăreți, al boierimii trădătoare și al strășnicilor — cum să nu o punem noi astăzi mai presus de orice în inimă, cînd e a noastră fără rezerve și sîntem ai ei nemijlociți, cînd toate avuțiile sale ne aparțin integrale, cînd pe fruntea ei strălucete laurul slobozeniei și al neamului. În acestă rezidă sensul superior al sentimentului dragostei de țară al contemporanilor, esența patriotismului socialist care a ridicat întregul popor la marea cîntăre socială a prezentului.

A-ți cunoaște și stima poporului nu este numai un imperativ de ordin social. Este o nevoie spirituală intimă, o componentă a respectului de sine al fiecărui individ. Înainte de a se mirîndu cu sine, omul se mîndrește cu predecesorii săi. Descendența onestă dă individului echilibrul moral, un simț sporit de responsabilitate civică, mai multă gravitate socială. Secolele îndepărtate exaltă cultul pentru vechime și noblețea speței, urmînd-o pînă în a dîncurile istoriei. Oamenii își împodobeau pereții cu portretele marilor străbuni prin divinitățile cărora se exercita judecata trecutului. Sentimente similare generează apartenența națională. Oamenii care se nasc în mijlocul popoarelor care se adus și aduc un aport de seamă la civilizație, intră în viața cu un plus de sobrietate și autoexigență. Simț mereu peste umăr o umbră invizibilă care le amintește de

măreția patriei ce de o misiune sacră. Emoția care te cuprinde cînd vorbești de poporul tău, de trecutul lui, înglobează recunoștința față de generațiile ce au trăit, au suferit și sîngerat, murînd fără să păteze drapelul țării, fără să pingărească sancțiunile vîrfului strămoșesc. Jumătate din această emoție se traduce însă prin angajamentul intim de a nu-i dezminți, de a nu-i trăda, de a trudi cu aceeași rivnă. De a te așeza cu seninătate alături de ei, în străvechul pămînt al patriei, pentru a privi cu aceeași gravitate spre cel de mine, dîndu-le același prijel de mîndrie și de emoție patriotică. Dacă unui om i se întuneacă memoria, redvine copil. Dacă un popor își uită trecutul, devine orfan. Dar istoria se transmite, ca și folclorul, pe cale orală, din generație în generație, din tată în fiu, o dată cu basmele și cîntecele vechi, cu zicalile și povestirile din bătrîni. Prin-un nefeitic concurs de împrejurări patologice un om poate să-și piardă memoria. Un popor însă nu. Ea nu se poate pierde pentru că e păstrată în milioane de sîpături, pe care nimeni nu le poate distruge decît o dată cu milioanele de ființe care le țîn în păstrare.

Dumitru POPESCU (Continuare în pag. a II-a)

ÎN PAGINA A VII-a

Se publică toasturile rostite la dineu

ÎN ZIARUL DE AZI:

● Adunarea publică din Capitală cu prilejul „Zilei internaționale a Vietnamului” ● Brîncuși la el acasă ● Preocupări și perspective în „calculul automat” (ancheta internațională „Scinteii”)

DECLAMAȚII SESIZĂRI RĂSPUNSURI

Pe la începutul anului ne-a sosit de la zina mecanică... Cugir o mașină universală de frezat. Abia o așteptam. Ne-a fost livrată însă incompletă, fără capul divizor, fapt care o face de neutilizat. Nu e vorba doar de o simplă înșelăciune. La U.M. Cugir se pare că neglijența și-a făcut cuibul călduț. I.L.L. Focșani a primit și ea, acum 3 ani, o astfel de mașină, tot așa incompletă, pe care o ține de atunci nefolosită. Ea ține și-a întâmplat și școlii profesionale din Focșani. Să fi fost produse care aceste mașini doar pentru decor?

Ing. M. MAZILU
director
întreprinderii Industriale
de vinuri și băuturi alcoolice
Focșani

Sfatul popular rațional 1 Mai a hotărât anul trecut să efectueze la imobilul din str. Chopin nr. 15 o seamă de reparații stricte necesare. S-au alocat fonduri și s-a contractat lucrarea cu I.R.C.R. pentru primul trimestru al anului acesta. A fost de ajuns că s-au alocat bani. Lucrătorii I.R.C.R. (diriginte de șantier ing. Crăciun, de la grupul I) au muncit cînd au vrut, cînd au vrut și cum au vrut. Unii dintre ei s-au dat la acte de neîncredere, luînd bani de la locatarii pentru lucrări care erau prevăzute în deviz, deci plătite o dată, și pe care erau obligați să le execute. De mai mult timp lucrările au fost lăsate baltă, neterminate; la demisol a început să se infiltreze apa în pereții unor încăperi. Este oum se însosește banii statului, cum se grădănesc un imobil. Am scris conducerea I.R.C.R. și ai s-a răspuns, în luna mai a.c., că „reparațiile vor fi terminate „în cadrul trimestriului contractual” (adicîl trimestrul I al anului). Acum se aflăm în al patrulea trimestru, ultimul al anului, și nici vorbă de terminare. Ce părere aveți, tevarăș director Petre Șerbanescu, de la I.R.C.R.?

Georgehe CRIVEI
str. Chopin 15
Roinul 1 Mai
Loco

Elevul lui Jalbă Dorin din Brăila, strada Dorobanți 264, îl aducea o veste bună. Tatăl său, prof. Nicolae Jalbă, a fost găsit; locuștea în orașul de mare, în comuna Parva, raionul Băcau, unde este profesor. Minorul a cerut sprijin redacției pentru aflarea domiciliului tatălui său, care l-a părăsit de 7 ani, și tot de atunci își schimbă continuu adresa pentru a scăpa de la pensie de întreținere. Ce părere aveți, tevarăș profesor? Vi s-a părut prea mare infamia sumă de 150 lei lunar pensie de întreținere pentru copil fixată de tribunal, de ați dat, de ați dat vreme, bir cu fugiții? Copilul dv. dorește să vă vadă, să vă țină locuștea la o oră de dirigenție; bineînțeles, dirigenție fiind el, iar elevul fiind dv. Acceptați? Sau în așteptarea dvs. vă schimbăți din nou domiciliul?

Dacă aveți sîmbătă, timp și bani de pierdut, mutați-vă în locul nostru, în imobilul din str. Radiodifuziunii nr. 15, raionul 30 Decembrie. Facem schimb de locuință în orice direcție. La motivul nostru. Din 1956 și pînă acum am fost acțioșii în justiție de 37 de ori de către colostarele noastre Ecaterina Basno și Elena Ermorache, de profesie fără. Faceti asociata tribunalului și oit timp am pierdut scole: 37 de procese, fiecare a câte 4, 5, 6 termene de judecată. Acum se află în curs de judecată toate celelalte procese. Motivele? Fel și fel, care mai de care mai năstrucnioase. E și asta o pasiune, sau mai bine zis o patimă bolnavicioasă. Am ajuns la capătul răbdării. Sistem omenii al muncii avem copii de din din Doi, și ei au fost dați în judecată de aceste procesomanie înveterate. Foarte bine că legea dă dreptul oricui să se adreseze justiției în felurile probleme. Dar nu există nici o lege care să condamne procesomania?

Paraschiva și Georgehe POPESCU
Str. Radiodifuziunii 15
Raionul 30 Decembrie
Loco

Mies de noapte la Corabia. Pe peronul gării — vreo 20 de călători de toate vîrstele, abia coborîți din tren. Din din Doi, broșta alba de Brașov, eu de la Iași s.a.m.d. Afară suflă vîntul, plouă și e frig. Ne îndreptăm cu toții spre sala de așteptare. Dar aceasta e zăvorâtă. „E în reparație!” — ni se spune. O sală alăturată, gata reparată, e închisă și ea. „N-a fost recepționată” — ni se explică. Și uite așa am fost nevoiți să așteptăm cu toții în frig, pe peron, și ore de ore pînă la sosirea trenului. Un adăstărit frig. Pentru cei sănătoși și rezistenți, ca mine, să zicem că mai merge. Dar cum s-au chinat bieții bătrîni și femele care se aflau în gară! Numai grîiă față de călătorii nu au cederit din gara Corabia.

M. TONEGARU
Șos. Voinești 26
lași

Toamna Foto: S. Cristian

MĂSURI PRIVITOARE LA LOCUINȚE ȘI CHIRII

(Urmare din pag. 1)

Căldirile de locuit proprietate de stat, în care trăiesc sute de mii de familii, reprezintă o importantă parte a avutiei naționale. O trăsătură caracteristică a acestor fonduri fixe o constituie faptul că ele se află în folosința exclusivă a populației, ceea ce impune ca la buna gospodărire, conservare și dezvoltare a fondului de locuințe să participe nu numai statul, ci și cel care beneficiază de aceste locuințe. Această participare a locatarului se concretizează, în primul rînd, în plata unei chirii al cărui cuantumul trebuie să asigure întreținerea și conservarea locuinței. Or, nivelul scăzut al chiriilor plătite potrivit actualului tarif nu numai că nu acoperă cheltuielile legate de administrarea și conservarea fondului de locuințe, ci și permite dezvoltarea de amortizarea cheltuielilor de construcție, dar a și situația ca statul să fie nevoit să repartizeze de la buget sume importante pentru întreținerea și repararea fondului de locuințe. În anul 1966, de exemplu, cheltuielile pentru fondul locativ au fost de 3,43 lei de fiecare mp. suprafață locativă, în timp ce tariful de bază al chiriei a fost de 1,20—1,50 lei mp. Consecința directă — diminuarea posibilităților pentru construirea unui număr mai mare de locuințe. Numai în perioada 1960—1966, statul a suportat pierderi de administrare și întreținere a fondului locativ care echivalauzează cu o sumă de 60 miliarde de lei. Rezultă că, pe lângă marea efort material pentru dezvoltarea construcției de locuințe, statul a fost nevoit să cheltuiască suplimentar bani pe care era îndreptățit să-l încaseze de la cel care folosește locuințele, iar cu fondurile respective să fi construit, așa cum cer interesele generale ale societății noastre, alte locuințe.

După cum se știe, actualul tarif de bază al chiriilor a fost stabilit în 1933. Atunci s-a ținut seama de nivelul salariului mediu din acea perioadă, care era de 447 lei. Plătind chirie 40—50 lei pentru un apartament de două camere, cînd cîștiga 400—600 de lei (adică circa 11 la sută din salariul mediu) nimeni nu considera că chiria era împovărătoare desigur omenii muncii își amintesc că în acea perioadă greutatea nu era mică. Dar, în cei 14 ani ce au trecut de atunci, situația s-a schimbat radical. Veniturile populației, îndeosebi celor provenind din salarii, pensii etc., au înregistrat o creștere importantă: în 1960, salariul mediu a fost de 854 de lei, iar în prezent este de 1.244 lei. Dacă se ține seama că în această perioadă numărul salariatilor a sporit cu aproape 1.250.000 de persoane, înseamnă că fondul total de salarii a crescut de 1,9 ori, asigurînd populației posibilitatea de a-și acoperi tot mai deplin necesitățile de trai.

Ținînd seama de faptul că statul suportă anual pierderi la capitolul fond locativ, în timp ce ponderea chiriei a scăzut de la circa 11 la sută la numai 4,7 la sută din salariul mediu (ne referim la același apartament de două camere luat în calculul de mai sus), apare evident că actualul regim al chiriilor este, pe de-o parte, păgubitor pentru economia țării, iar pe de altă parte oferă anumite avantaje nejustificate unei părți a populației. Dar nu numai atât. Actualul regim al chiriilor reprezintă neajunsuri chiar și din punctul de vedere al echității principiilor sale. Este cunoscut că gradul de confort al unei locuințe depinde în mare măsură de înzestrarea acesteia cu dependentele necesare, de dimensiunea și calitatea constructivă a acesteia. Or, în condițiile actualului regim al chiriilor, pentru două locuințe cu aceeași suprafață locativă se plătește aceeași chirie, deși una poate avea toate dependentele necesare — deci un grad

ridicat de confort — iar cealaltă poate fi lipsită complet de acestea. Calcularea chiriilor, ținîndu-se seama de suprafața dependințelor, gradul de confort și zona de amplasare a locuințelor în cadrul orașului, ca și aplicarea unor majorări diferențiate după mărimea suprafețelor excedentare reprezintă un act de echitate. Tot un act de echitate este și faptul că noul regim al chiriilor prevede stabilirea unui tarif unitar pe întreg suprașul țării, indiferent de proprietar (stat, organizație cooperatistă, obștească, persoană particulară), dar în funcție de nivelul veniturilor obținute.

Grijă permanentă a partidului și statului nostru socialist pentru ridicarea nivelului de trai al populației este pregătirea și aplicarea noului regim al chiriilor se va face în condițiile în care, în perioada 1968—1969, se va proceda la majorarea salariilor. Pînă la majorarea salariilor nu va acorda unora categorii de salariati titulari de contracte de închiriere o indemnizație nelmpozabilă. La stabilirea noului regim al chiriilor s-a avut în vedere ca, prin toate măsurile ce se vor lua pentru creșterea nivelului de trai al populației, să se realizeze, în 1970, sarcina de creștere a salariului real cu circa 25 la sută față de 1965. De altfel, trebuie arătat că creșterea salariului real, luînd drept bază 100 în anul 1960, a reprezentat în 1955 — 125 la sută, în 1960 — 185 la sută, iar în 1970 — va fi de 283 la sută. Rezultă că, în două decenii, în România socialistă salariul real înregistrează o creștere de peste 2,8 ori. Așadar, întrec această complexă măsură este menită să asigure în continuare condiții de viață tot mai ridicate popoului nostru.

(Urmare din pag. 1)

Se poate nimici amintirea istorică a unui popor numai suprimîndu-i popoul însuși. Dar și atunci istoria lui rămîne în memoria celorlalte popoare, în marea carte de istorie a umanității, unde fiecare națiune a intrat pentru todeauna prin luptele și victoriile sale, prin ideile și operele ei.

S-au auzit și la noi, cu ani în urmă, voci care încercau să ne convingă să uităm marea, să renunțăm la mulți din marii domnitori, patrioți, cărturari și artiști din trecut, să-i blămăm pe toți cei

Interlocutorul nostru: dl. Leon SCHWARTZ, directorul alimentației la un hotel din Tarrytown, statul New-York. Discuția are loc la hotelul „Nord” din București, unde se află acest specialist pentru a împărtăși experiența sa în ceea ce privește organizarea și raționalizarea serviciilor clientelei, la nivelul de civilizație și eficiență economică, practică în alte țări.

Înainte de a aborda aspectele concrete, de ordin practic, vă rugăm să ne spuneți care sînt obiectivele de ansamblu pe care doriți să le realizați în cadrul unei asemenea munci?

— As răspunde printr-o frază pe care am auzit-o nu o dată rostită de cînd mă aflu aici: „buna organizare trebuie să ducă la scăderea costului a cheltuielilor de circulație”. Această însemnătate în primul rînd ca fiecare om să dea randamentul maxim. Personalul din restaurant și hotel să asigure un serviciu prompt, ireproșabil, încît clientul să se simtă ca în așteptate căruța la seară într-o așteptare în ceea ce privește personalul auxiliar, e nevoie să se procedeze la o sporire substanțială a randamentului actual. În ambele cazuri, aceasta se poate obține prin introducerea unui sistem de evidență și control mai strict, ceea ce va avea drept rezultat evitarea oricăror încercuturări intenționate sau neintenționate. De asemenea, acest sistem va contribui la o mai bună întreținere și păstrare a inventarului (mai ales la hotel), la prelungețrea vieții acestuia. Se va ajunge totodată la o simplificare substanțială a formulărilor, cît și a schemei de organizare...

Și acum să concretizăm la situația de la complexul „Nord”, cu activitatea căruia, în decurs de cîteva luni, v-ați familiarizat...

— Mai întîi cîteva cuvînte despre construcție și amenajări. Unitatea „Nord”, si nu exagerez de loc cînd o afirm, ar putea face o bună impresie în ceea ce privește „dozarea” turistică mare ca Parisul sau New-York-ul. Poate că sala restaurantului e prea întinsă și ar necesita o operație de „compartimentare”, ca să capete un aspect mai primitor. Dar, mai ales, în ceea ce privește aspectele practice ale organizării. Aici, neglijarea unui amănunt poate afecta serios randamentul muncii, cum ar fi de pildă amplasarea nerățională a unor ofiții. Faptul că bucătăria restaurantului e prea întinsă, drumul fiecărui chelner se prelungește cu 10—15 metri. Datorită acestui fapt, numai pentru efectuarea unor servicii mărunte se însosește pe fiecare schimb, pe fiecare chelner, cel puțin o oră și jumătate. De asemenea, pentru facerea cafelelor nu era nevoie de două femei, intrucît ele nu erau solicitate decît la anumite ore. De aceea am considerat că fiind mai rațional ca prepararea cafelelor să fie „comasată” la bufet, iar acesta să fie mutat mai în apropierea sălii restaurantului. De asemenea, se soldează cu pierderi inutile de timp obiectivele unor activități care nu fac „drumuri neproductive”, prin aceea că vin cu mîna goală din restaurant în bucătărie, în vreme ce vesela stă pe mese, murdăre. Debarasarea trebuie efectuată ritmic, ceea ce are drept rezultat spălarea ritmică a vasele, evitîndu-se aglomerația în orele de vîrf. Pentru asemenea operații, care cer o calificare mai redusă, ca și pentru aducerea mîncării, să fie utilizat în special picotii; chelnerii să stea în raion, să se ocupe de clienți.

Vreau să vă dau un alt exemplu care demonstrează influența organizării judicioase asupra randamentului muncii. La hotelul „Nord”, o fe-

meie de serviciu curată în medie 9 camere pe zi (dacă se are în vedere că la fiecare etaj mai vine cîte o femeie și după-amiază — sînt de fapt numai 6 camere). Dar e posibil, așa cum demonstrează experiența companiei noastre, efectuarea a cîte două etaje în 12 și chiar 13 camere zilnic.

La același nivel de mecanizare a acestei munci?

— Da. În ambele cazuri se folosește aspiratorul. Ceea ce diferă este modul de organizare. La hotelul „Nord” se folosește sistemul „servi-

CONVORBIRE CU UN SPECIALIST AL UNEI MARI COMPANII HOTELIERE

DESPRE AFACERI ȘI SPIRIT COMERCIAL

cuilul pe etaj”. Or, experiența arată că fluctuația clienților pe etaje nu este uniformă. În consecință, timpul de muncă al femeilor de serviciu nu e utilizat integral. Pe cînd sistemul în care repariturarea femeilor se face prin intermediul unui dispecer, pe măsură ce se eliberează camerele din întregul hotel — este mult mai productiv. Cînd a terminat curățenia, femeia anunță „recepția” și camera e dată în exploatare. Dacă observă o defecțiune oarecare, anunță, prin scris, atelierul de întreținere (o copie a acestui act se trimite la direcțiune). În acest caz, cel care a efectuat reparația anunță cînd camera e „liberă”. În felul acesta se creează o înlanțuire simplă și logică ce permite utilizarea cu mare randament a timpului de lucru, intrarea în exploatare a camerelor fără pierderi de timp inutile.

Care este, în urma celor ce ați constatat, deficiența cea mai gravă în activitatea unității comerciale „Hotel Nord”?

— Faptul că evidente, desigur sînt foarte complicate și greoaie, sînt deficiențele. Ele nu sînt în stare să stăvilească incorectitudinile personalului. Or, e nevoie să existe un asemenea control care să alcătuiască o adevărată înlanțuire, fără nici o fisură, care să apere produsele de săvîrșirea unor negregeri pe întregul parcurs de la recepție și pînă la consumator.

În ce constau incorectitudinile la care v-ați referiți? Ce anume facilitează apariția lor?

— E vorba în special de crearea unor venituri suplimentare, prin mijloace ca: valorificarea surplusurilor (care rămîn după consumație și pe care clientul le-a plătit), comercializarea porturilor rezultate în plus (în ciuda stabilirii stricte a gramajului), aducerea unor produse de la alimentarea (băuturi) pentru a le vinde la preț de restaurant, luarea unor

registrații și facturi — care servesc totodată și de chitanță. E recomandat ca pe masa recepției să nu existe nici un aparat telefonic, intrucît vizitatorii obișnuiesc să-l utilizeze, stingherind activitatea funcționarilor de aici. De altfel, ei sînt aglomerați de apeluri inutile, intrucît telefonista de la centrală nu cunoaște camerele în care stau clienții căuțați de afară. Ea trimite mai întîi pe solicitant la recepție, ca acesta să afle „interiorul”. Or, în cazul unei organizări raționale, există la fiecare fișă de înregistrare a pasagerului un coupon pe care se înscrie

numele lui și camera pe care o ocupă. Acest coupon e detașat, trimis la telefonistă, care îl introduce într-un tambur alfabetic și la prima solicitare poate da direct legătura.

Calculați rentabilitatea pe fiecare subunitate: bar, bufet, restaurant?

— Fără îndoială. Și ceea ce nu este rentabil închidem. Eficiența economică este criteriul esențial după care ne ghidăm.

Care sînt efectele acestui sistem de evidență asupra nivelului de deservire?

— Mai întîi se elimină eforturile inutile pentru ținerrea scripetelor. Există o singură gestiune de care răspunde bucatărilor șef. Datorită faptului că toate produsele care sînt vîndute se înregistrează pe baza bonurilor de plată, nu se mai pot produce incorectitudinile. Conform sistemului existent la „Nord”, e nevoie de patru gestiuni, fiecare cu cîte un responsabil, care primesc marfă pe baza bonurilor de plată. Din acești gestiunari, chelnerii trebuie să se confrunte socoteliile la sfîrșitul zilei. Nu mai e nevoie de asemenea formalități și nici de borderoul de vînzări individuale. Prin urmare, a-bundența de formalități inutile e eliminată în avantajul muncii productive. În al doilea rînd, sistemul de evidență ce-l propun contorează de chelner la buna deservire a clientului. Neavînd posibilitatea de a realiza cîteva din procedeele incorecte, el se va strădui să sporească vînzarea prin modul de prezentare a mîncării și a băuturii, prin însușirea lui comercială, prin atitudine politicoasă și amabilă.

Puteți să vă concretizați afirmația?

— Cu plăcere. Cred că restauratorii și chelnerii ar realiza mai mult dacă s-ar adapta cu suplete specificei activității turistice. Turistul e un consumator de un gen aparte. El alegează totuși zis să vadă cît mai multe mîncări pe pucate. Masa lui principală este seara. Noaptea de noaptea să petreacă, neavînd obligația de a merge a doua zi în zori la muncă. El trebuie servit în funcție de aceste preferințe. Vinul, de pildă, trebuie să cure el nu este obișnuit, ca un consumator autohton, să-l fie servit „într-un cadru mai festiv”. Să nu fie adus de picolo, ci de chelner și prezentat cu explicații, oferit spre degustare conform unor convențiuni. Alt exemplu care dovedește importanța comercială e vînzarea simplă întregii. Cînd se adresează clientului, chelnerul nu trebuie să întrebze: „doriți un cocteil?” ci: „care e cocteilul dvs. preferat?”. În primul caz, clientul poate răspunde „da sau nu”, în cazul al doilea el e pus oarecum „în fața faptului împlinit”. Or, dacă nu măna o asemenea întrebare, repetată în aceeași seară, ajută unul chelner să vîndă 10 cocteiluri mult mai repede decît să vîndă o lună se ridică la o sumă importantă.

— Ce alte posibilități de raționalizare a organizării ar putea fi puse în viață?

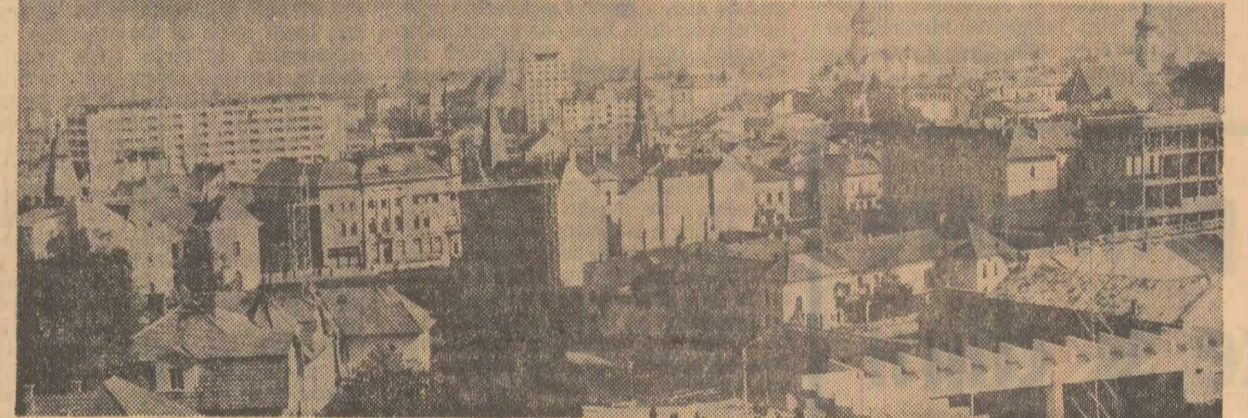
— Aș vrea să mă refer și la alcătuirea schemelor de funcțiuni. Personalul administrativ este prea încercat. Există o deficiență în direcția de complex, director de hotel, director de restaurant, fiecare avînd în subordine „un asistent”, plus recepționeri, casieri, șefi de sală. Fapt curios e că atunci cînd cauți de cineva din conducere, nu găsești pe nimeni la dispoziție birouri somptuos mobilate, acești directori nu le utilizează. Tot timpul sînt „unde va teren”.

Între unitate și direcția generală e mai întinse o verigă: întreprinderea — avînd de asemenea un personal numeros. Acest fel de organizare îngreunează operativitatea, mărește cheltuielile. Un director de complex nu poate dispune reparatură unui scaun, de pildă, pînă nu face raport și nu primește aprobarea de la întreprindere. La hotelul „Nord”, jumătate din becuri nu ard, dar nu pot fi înlocuite cîci cumpărăturile trebuie efectuate tot prin întreprindere. Compania noastră, care are hoteluri rănduite în toată lumea și o mare rețea de restaurante, conduce întreaga activitate de la direcția generală, unitățile avînd o largă autonomie în privința administrării lor. Acest fel de organizare ni se pare mai rațional, mai țefin.

În concluzie?

— Vă rog să menționați și în decelar asta cu toată țîria și convingerea — că prin efectuarea simlificațiilor și raționalizărilor arătate, prin aplicarea unui sistem de evidență mai riguros și mai eficient, există posibilități ca randamentul la complexul „Nord” să crească cu 40 la sută. Acest lucru e posibil și la unitățile a căror situație se asemănă cu cea descrisă mai sus. Concomitent cu scoorrea eficienței economice, există și premisa unei îmbunătățiri a serviciului.

Vesile NICOROVIC

Vedere din Cluj

rat idee lămoasă, a mers paralel cu aspirațiile maseelor. Une din marile lozinci revoluționare care au însuflețit poporul și omenii de inimă din toate clasele, inclusiv din rîndul domitorilor, a fost înălțarea, apărarea independenței, salvarea ființei naționale. Mulți din vechii cărturari au fost receptivi la mișcările sociale înaintate ale vremii, inclusiv la mișcarea proletariatului, pe care au promovat-o în societatea românească. Clasa muncitoare, comunității au preluat făcînd idealurilor de progres și au dus-o mai departe în noile condiții sociale. Meritul lor nepie-

splendores se, restituindu-i funcția de mază avuție spirituală a națiunii. El e derivat din ideea continuității în timp a aspirațiilor și luptei pentru progres și civilizație a locuitorilor acestor pămînturi, demonstrînd că epoca modernă — epoca revoluției proletare și a construcției socialiste — este urmarea firească a proceselor sociale și politice care au avut loc în România în decursul timpului, a mișcării pentru eliberare națională și socială, pentru unitate, pentru progres și au dus-o mai departe în noile condiții sociale. Meritul lor nepie-

plendores se, restituindu-i funcția de mază avuție spirituală a națiunii. El e derivat din ideea continuității în timp a aspirațiilor și luptei pentru progres și civilizație a locuitorilor acestor pămînturi, demonstrînd că epoca modernă — epoca revoluției proletare și a construcției socialiste — este urmarea firească a proceselor sociale și politice care au avut loc în România în decursul timpului, a mișcării pentru eliberare națională și socială, pentru unitate, pentru progres și au dus-o mai departe în noile condiții sociale. Meritul lor nepie-

Amplitudinea memoriei

care s-au născut și au trăit într-o societate nedreptă și sau care au văzut lumina zilei în sindul unor clase compromise. Trebuie, pasămite, să punem pe tot acest trecut pe cea mai satisfăcătoare luptă pentru progres, pentru dreptate și libertate a fost aprinsă pe aceste meageri, ca pretutindeni, de cînd omul a devenit conștient de sine. Dintotdeauna masele au aspirat la mai bine, alegeîndu-și conducători pe cei care le înțelegeau năzuințele și voiau să lupte pentru ele. Mulți erau din rîndurile lor, dar au fost și din cei care părăsiseră taberele adverse. Individul nu poate fi confundat automat cu clasa, nimeni nu e predestinat prin naștere să fie retrograd. Concomitent cu reacționarii și trădătorii de neam, din clasele de sus ale trecutului, s-au ridicat și oameni legați de țară, bărbali animați de idealuri patriotice. După cum e știut, burghezia a intrat pe arena vieții sociale ca o clasă progresistă și pînă și-a epuizat mandatul revoluționar, transformîndu-se într-o frînă a evoluției societății, ea a gene-

ritor este de a fi înfăptuit marile visuri ale trecutului, depășindu-le, de a fi înfăptuit comandamentul istoriei României, dincolo de cea mai nesperată satisfacție a tuturor celor care au visat și au luptat. Congresul al IX-lea, documentele ulterioare ale partidului, în special expunerile și cuvîntările secretarului general al Comitetului Central, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au clarificat concepția noastră cu privire la trecutul progresist al popoului român, la locul istoric-național în conștiința socialistă. Ne-am dat cu toții seama cit de periculoasă era tendința de negare a trecutului, încercarea de a săpa prăpastii între generațiile de azi și cele de ieri. S-a văzut că de naivă era opinia potrivit căreia istoria popoului român a început o dată cu noi, iar societatea de azi nu e ieșită din lunga părăsire a celorlalte. Partidul e reabilitat istoria noastră națională, a curățit-o de zgura subiectivismului idealist burghez și a trivializării proletcultiste, redînd-o popoului în toată

narea și aprecierea critică a valorilor trecutului este o axiomă. Acesta e, de altfel, principiul care dă istoriei valoarea de știință. Abordarea marxista-dialectică a istoriei ne oferă cheia restorurilor materiale și spirituale ale marilor evenimente și acte ale trecutului. Viața nu a fost niciodată lină, faptele și omenii nu se pot sorta ca obiectele. Realitatea e alambicată și contradictorie; aceleși personaje, aceleși grup social, aceleși epoci intrunesc cîteodată, laolaltă, binele și răul, vederi înaintate într-o direcție și retrograde într-alta, acțiuni progresiste și paralele, crampantoni reacționare. Definițiile unilaterale, simpliste, marșivă de dicționar, umbresc și mai mult adăvăruț, cultiva ororarea. Exagerarea tendințoasă a faptelor, indiferent în ce sens — noi am încercat în trecut ambele variante ale acestei practici neglijențe — împiedică cristalizarea unei viziuni obiective, mature și stabile asupra cursului evenimentelor. În știință, cu atît mai mult în știința istoriei, subiec-

plendores se, restituindu-i funcția de mază avuție spirituală a națiunii. El e derivat din ideea continuității în timp a aspirațiilor și luptei pentru progres și civilizație a locuitorilor acestor pămînturi, demonstrînd că epoca modernă — epoca revoluției proletare și a construcției socialiste — este urmarea firească a proceselor sociale și politice care au avut loc în România în decursul timpului, a mișcării pentru eliberare națională și socială, pentru unitate, pentru progres și au dus-o mai departe în noile condiții sociale. Meritul lor nepie-

plendores se, restituindu-i funcția de mază avuție spirituală a națiunii. El e derivat din ideea continuității în timp a aspirațiilor și luptei pentru progres și civilizație a locuitorilor acestor pămînturi, demonstrînd că epoca modernă — epoca revoluției proletare și a construcției socialiste — este urmarea firească a proceselor sociale și politice care au avut loc în România în decursul timpului, a mișcării pentru eliberare națională și socială, pentru unitate, pentru progres și au dus-o mai departe în noile condiții sociale. Meritul lor nepie-

pagina economică

SPORURI MARI DE PRODUCȚIE — fără investiții suplimentare

Intr-o telegramă de la Combinatul de îngrășăminte de azot din Piatra Neamț se spune: „obținem mari sporuri de producție cu aceeași capacitate, grație intervenției măsurilor de organizare științifică a producției și a muncii”. La Piatra Neamț am cules noi date, care ilustrează efectele studiilor și analizelor întreprinse pînă acum. Sintețizate pe 9 luni, ele arată în felul următor. La valoarea planificată a producției marfă realizările suplimentare se cifrează la 14 milioane lei, iar sarcina productivității muncii a fost depășită cu 6,3 la sută. S-au obținut economii la prețul de cost (numai în opt luni) de 4,7 milioane lei și beneficii peste plan de 3,4 milioane lei. Producția fizică suplimentară însumează 9.200 tone azotat de amoniu, 3.300 tone de amoniac și 530 tone uree. Este perioada cînd s-au înregistrat cei mai înalți indici de utilizare a instalațiilor. Discuții cu tov. Ilarion Botez, directorul general al combinatului:

lucrări respective și putea fi executat cu 60 de muncitori mai puțin, aceștia urmînd să fie repartizați în alte sectoare de activitate. S-a urmărit, totodată, și îmbunătățirea gradului de folosire a personalului tehnico-administrativ. Referindu-se la acest aspect, economistul Ilieodor Rusu, șeful serviciului organizarea muncii, ne-a spus:

— A fost întocmită organograma de structură a serviciilor tehnice și

reducerea consumului de gaz metan. Prin modificarea sistemului de zidărie refractară, la convertizare, se economisesc acum 87 mc de gaz pe tonă de amoniac, ceea ce înseamnă, la producția anuală de amoniac a combinatului, o economie de 650.000 lei.

Firește, acestea nu sînt singurele măsuri întreprinse în acțiunea de organizare științifică a producției și a muncii. S-ar putea aminti și per-

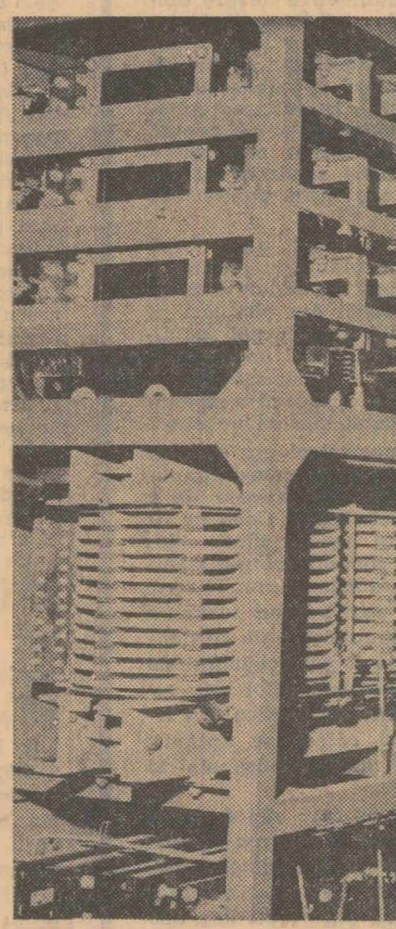
tribuna experienței înaintate

administrative, în perspectivă imediată. Se prevăd, printre altele, comasarea unor servicii, cumularea funcțiilor, centralizarea anumitor atribuții, în scopul eliminării paralelismelor, a risipei de timp și de muncă. De pildă, acum evidența tehnico-operativă se realizează în combinat cu 10 oameni mai puțin, iar în perioada imediat următoare numărul personalului tehnico-administrativ se va reduce cu încă 26 oameni. De asemenea, au fost efectuate studii cu privire la mecanizarea și automatizarea unor operații, pentru care se mai consumă un mare volum de muncă necalificată. Concluziile lor se vor materializa cît mai curînd, întrucît nu mai putem admite ca randamentul înalt, obținut în secțiile productive ale combinatului, să fie atrofizat de ponderea încă mare a muncii necalificate.

E bine că conducerea combinatului s-a orientat asupra fructificării cu înaltă productivitate a potențialului uman de care dispune. Aceasta îi va permite să obțină sporuri esențiale de producție. Dar, cum s-a procedat în ceea ce privește creșterea rentabilității producției, a productivității muncii? În acest sens, o serie de studii s-au referit la reducerea perseverenței a consumurilor specifice de materii prime și materiale. S-a constatat că din cauza unor defecțiuni de ordin tehnic și organizatoric, consumurile specifice la amoniac și gaz metan se depășeau în mod curent. Odată depășite aceste carențe, s-a trecut neîntîrziat la măsuri. Astfel, vechiul scrubber neutralizator pentru gazele de distilare de la uree a fost înlocuit cu altul de construcție îmbunătățită și cu un randament mai mare de absorbție. În felul acesta, consumul specific de amoniac a fost redus cu 3 kilograme pe tonă de azotat de amoniu. La prima vedere pare puțin, dar un calcul făcut de specialiștii combinatului arată că aceasta înseamnă o economie anuală de 682 tone amoniac, adică tot atîta materie primă cît este necesară pentru realizarea unei cantități de 310 tone îngrășăminte. Asemănător s-a procedat și pentru

reducerea consumului de gaz metan. Prin modificarea sistemului de zidărie refractară, la convertizare, se economisesc acum 87 mc de gaz pe tonă de amoniac, ceea ce înseamnă, la producția anuală de amoniac a combinatului, o economie de 650.000 lei.

Firește, acestea nu sînt singurele măsuri întreprinse în acțiunea de organizare științifică a producției și a muncii. S-ar putea aminti și per-

Marca întreprinderii „Electrotehnica”-București a fost aplicată recent pe un nou produs: instalația de redresare pentru asperizarea foililor de aluminiu (în fotografie). Ea este folosită de Fabrica de piese radio și semiconductoare Băneasa la realizarea condensatorilor electrolitici. Instalația realizată în țară are un nivel tehnic superior celor existente, aduse din import, asigurînd îmbunătățirea calității produselor și creșterea productivității muncii

gazelor reziduale de la fabricarea amoniacului, la oportunitatea montării celui de-al cincilea turbocompresor de aer pentru creșterea capacității fabricii de acid azotic, la mecanizarea transportului intern și a operațiilor de manipulare. Specialiștii din grupa economică a comisiei pentru organizarea științifică a producției și a muncii au în vedere, în primul rînd, utilizarea deplină și cît mai eficientă a forței de muncă și a fondului de timp. În acest scop, ei studiază în prezent modul în care este folosit timpul de lucru de către muncitorii din echipele de întreținere și reparatii.

Rezultatele obținute pînă acum, preocuparea susținută a întregului colectiv din acest combinat pentru ridicarea calității a activității productive, pe baza organizării științifice a producției și a muncii, constituie garanția sigură a obținerii și în perioadele ce urmează a unor sporuri însemnate de îngrășăminte chimice destinate agriculturii noastre.

George BALTA
correspondentul „Scintei”

MAȘINI ȘI UTILAJE NOI OMOLOGATE

O nouă realizare a colectivului Fabricii de mașini-unelte și agregate din București: mașina orizontală dealez și frezat cu diametrul de 150 mm, destinată prelucrării carcaselor pentru motoare și altor piese grele. Comenzile mașinii permit deservirea comodă, pornirea și oprirea puțin fi efectuate de la un panou suspendat. Mașina este prevăzută cu dispozitive optice de citire pentru deplasările transversale și verticale, necesare în timpul procesului tehnologic.

Alte mașini noi omologate recent în vederea fabricării în serie sînt: grebla rotativă, realizată de constructorii de mașini agricole de la uzinele „7 Noiembrie” din Craiova, și mașina de împunat miezuri pentru secțiile de turnătorie, creație a colectivului uzinelor „Independența” din Sibiu.

Noile utilaje au o tehnicitate superioară mașinilor similare realizate pînă acum, comportîndu-se în exploatare la nivelul celor mai bune agregate de acest fel fabricate în alte țări.

(Agerpres)

Climatul cinstei

INSEMNAȚI PRIVIND APĂRAREA AVUTULUI OBȘTESC ÎN COOPERATIVELE AGRICOLE DOBROGENE

Fizionomia satului contemporan nu se reduce doar la imaginea edilitară. Ea are valențe multiple. Satul socialist reprezintă, înainte de toate, un nou mod de viață, o reflectare pe plan social a noilor realități economice. Există o conștiință socialistă și o opinie publică colectivă. Proprietatea a căpătat și ea sensuri noi. Știrbirea avutului obștesc este un act care lovește în interesul tuturor. Iată de ce sancționarea promptă, severă a celor ce „ciupeșc” din averea tuturor găsește întotdeauna adreziunea generală a cooperativelor.

Stăm de vorbă cu Nicolae Fudulea, procuror șef al raionului Hirsova, despre ceea ce a cîntărit spunea: „Niciodată țărănul n-a apăsat decît ceea ce este al lui”. Și, totuși, în ceea mai mult de două decenii a avut loc un întreg proces de transformare pe planul conștiinței de la „al meu” la „al nostru”.

Ne relatază apoi un caz. Fiile doamnei 510/67 răsfoie în mînte, proiectează faptele ca pe un adevărat ecran. În lumina lui îl vedem pe Gheorghe Giuglea, fost brigadier la cooperativa agricolă Casimcea, omul care a sfidat credința morală cu care fusese investit. Fostul brigadier a fost deferit justiției și condamnat la 3 luni închisoare corecțională pentru însușirea de grîu.

— Ce l-a îndemnat să fure? Întrebarea o adresăm ing. Ch. Ciurea, președintele cooperativei din Casimcea, care pare vădit surprins.

— Știu și eu? ! Lăcomia, Giuglea avea o casă îndestulată.

— Cu trei ani în urmă l-am prins cu animale neînregistrate în sectorul zootehnic. Puteți să intuiți intenția, a-o prevenit.

— Nu era singurul care fura. Se mai fura pe atunci.

Răspunsul ne uimește. Aflăm că alți doi cooperatori, din aceeași unitate, au suferit condamnări pentru fapte asemănătoare. Cine altcineva decît consiliul de conducere ar fi trebuit să tragă concluziile care se impun? Ar fi trebuit... În realitate, „blîndetea” a înlesnit alte fraude. Sub nasul președintelui și contabilului șef, alți doi brigadieri — Gh. Goșman și Ștefan Cerghet — împreună cu magazinerul Constantin Bucur, se „împrumută” din magazia cooperativei cu grîu, scoot din gestiunea brigăzilor păsări, inserți sacrificii și pierderi fictive de animale.

— Acestea n-au fost cunoscute?

— Din relațiile oamenilor, știam cite ceva. Dar mi-am zis că avem pentru asta o comisie de revizie. Noi, în orice caz, am recuperat pagubele, le-am reținut contravaloarea produselor și i-am înlocuit.

Referindu-se la acest mod de a proceda, un bătrîn cooperator, Ion Drăgan, ne spune: „Îndulgența aceasta nu se împacă cu opinia cooperativelor și cu ceea ce noi înțelegem prin democrația cooperatistă, prin demnitatea și onoarea noastră”.

Aceasta este opinia sănătoasă a celor pentru care cinstea este mai presus de orice. Din păcate însă, nepăsarea nu este singura sursă ce aminteză climatul prielnic al furtului din avutul obștesc. O revizie de fond efectuată de uniunea raională la cooperativa Saraua a adus în actualitate un vechi proverb care spune că „pe tele de la cap se strică”. Spicului din procesul verbal încheiat cu acest priel (act căruia puțin acum n-i s-a dat nici un curs) fapte care de vedesc abuzuri în lanț. La 13 martie a. c., Gheorghe Flaud, președintele cooperativei agricole amintite, creditat pînă acum ca bun gospodar, algea brigadierului și magazinerului, și cum s-ar fi aflat în propria lui grație, dă o dispoziție de plată pînă la numele fratelui său din Așteia, o sumă de 1.332 lei, pe care tot el reduce la numai 586 lei. Acest președinte a scotocit că are dreptul să își asigure și alte avantaje. Un cooperator — Ion Chiac — a fost trimis să construiască un porumbar, pe cheltuiala cooperativei, președintele retribuiindu-l apoi cu un mare număr de zile-muncă.

— Ce efecte au avut toate acestea?

Contabil șef, Vintilă Zamfir, ne uită la noi ca și cum ar afla abia acum ce se petrece în gestiunea de care răspunde juridic, cu toate că, în procesul verbal al reviziei de fond de află și semnătura lui. Cităm din același dosar: „Lipsa evidenței primare și a controlului preventiv au permis și altora o condamnabilă atitudine față de muncă și avutul obștesc”. Luînd exemplul președintelui, „generos”, brigadierul Ion Bogdan, împreună cu alți cooperatori, „vinde” cooperativei furaje și tot el semnează de primire, Brigadierul Gh. Bucuhanu face un „dar” de 19 zile-muncă finei sale Aneta Mărășel, sub pretextul că a lucrat la cîntărirea produselor. Dărnicia aceasta n-a mirat pe nimeni din consiliul de conducere.

Aceste probleme, care nu pot fi trecute cu vederea, n-au făcut obiectul unei analize din partea uniunii cooperative raionale. Or, acest lucru se impune cu atît mai mult cu cît se întîlnesc negreșii și în alte unități. La cooperativele agricole Ciobanu, Dăeni, paznicii stau mai mult prin biruri, dar sesizarea făcută este scotocită o chestiune mărunta. Nu înțiplător, cei care au fost prinși luînd cereale de pe cîmp (cazul lui Gheorghe Huluban, din cooperativa Ciobanu), erau deseori, văzuți împreună cu paznicii.

Asemenea fapte intolerabile au implicat mult mai largi. Furtul tolerat, chiar și atunci cînd este vorba de lucruri mici, nu numai că diminuează efortul colectiv, dar viciază, în același timp, climatul în care crește viitoarea generație, scade entuziasmul și slăbește încrederea celor înșiși deprinși cu arma transigenței. Se spune în popor: „Există ac pentru fiice joice”. Interesele majore ale tuturor celor care muncesc cinstit, devotat, cer să fie preveniți cu toată răspunderea apariția unor asemenea practici reprobabile.

— Evident — ne spune ing. Victor Negoită, vicepreședinte al uniunii regionale a cooperativei agricole — asemenea practici trebuie serios combătute, în primul rînd de către adunările generale ale țăranelor cooperative. Acestea vor trebui să exercite un control mai serios asupra activității de zi cu zi, să intervină energic, ori de cite ori sesizează abuzuri, să tragă la răspundere cu severitate pe toți cei care atentează la integritatea proprietății cooperative, să creeze un climat nefavorabil pentru „activitatea” acestora care mai obișnuiesc „să pună mîna” pe lucruri care nu le aparțin. Sarcini importante în această direcție ne revin însă și nouă, uniunilor cooperative. Va trebui să-i ajutăm pe cooperatori să asigure o evidență primară corectă, un control preventiv, periodic, pe care să-l facă, deopotrivă, atît contabilul, cît și inginerul, să înlăture neglijențele, abuzurile și atmosfera de familiaritate. Un interes deosebit ar trebui acordat pregătirii viitorilor absolvenți ai școlilor de contabili. Programa analitică a acestor școli este depășită, iar cadrele de profesori nu mai sînt la curent cu noțiunile de evidență, intrate în practica cooperativei. Absolvenții acestora, abia la cooperativă învață meseria de contabil.

Considerăm că înainte de toate se impune ca organele în drept să vegheze la respectarea strictă a normelor prevăzute în statutul cooperativei agricole. În puține unități se aplică sancțiunile prevăzute în acest act juridic și în tot atît de puține sînt convocate adunările pe brigăzi ale cooperativei agricole de producție. Realitățile noi ale satului contemporan creează cîmp larg de manifestare a spiritului de exigență, de onoare și cinste care caracterizează masa largă a cooperativei.

Vasile MIHAI
Zamfir PETRESCU

Dan MATEESCU

ÎN ÎNTEPRINDERILE ORĂDENE

Moduri diferite de a privi economisirea materialelor

Folosirea judicioasă, cu maximă eficiență, a materialelor, reducerea sistematică a consumurilor pe unitatea de produs — fără a leza cîștigul de puțin nivelul calitativ al producției — constituie un obiectiv de bază al activității întreprinderilor industriale. Așa stînd lucrurile, orice abatere de la acest imperativ pune unitatea economică respectivă în situații în care risipa devine de neînălțur. Dar, tot la fel de dăunătoare este și tendința reducerii cu orice preț a consumurilor specifice, în defavoarea calității produselor rezultate. Prin urmare, simbioza consum specific minim-calitate superioară este ecuația a cărei rezolvare trebuie găsită, oricît de mari ar fi eforturile și în orice întreprindere, indiferent de specificul ei.

— Asemenea eforturi s-au semnalat în întreprinderile orădene și înainte de plecarea C.C. al P.C.R. din decembrie 1966 — ne-a relatat tov. Petre Chivari, șeful secției economice a Comitetului orădene Orașe Orașe al P.C.R. După plerarea, însă, „voltajul” acțiunilor de gospodărie a materialelor prime și materialelor a crescut foarte mult, iar rezultatele nu au întîrziat să apară. „Întreprinderea” — Orașe, întreprinderea de echipamente metalice pentru bînale, Fabrica de blănuși s-au înscris, prin eforturi și rezultate dobîndite în primele rînduri ale acestei acțiuni. Nu putem trece cu vederea însă unitățile în care sarcinile precise stabilite de a reduce

tatea celor fabricate la „Întreprinderea” e mai redusă. Și, totuși... — La „Întreprinderea”, ne spunea tov. Petre Chivari, se pare că rezultatele înregistrate în reducerea consumurilor specifice — deși meritorii — nu sînt pe măsura posibilităților existente în secțiile uzinei.

— Ce spun faptele? De pildă, ciocanul pneumatic

marcat după trecerea a nouă luni, o cifră încă ridicată: 1.005.883 de lei. Foarte acestea nu au rolul de a minimaliza cumva eforturile colective de la această uzină, ci au menirea să traseze „cîle de atac” ale acțiunilor imediate ce trebuie întreprinse de specialiștii și conducerea tehnico-administrativă!

Trecem strada și ne aflăm

căra, în ceea ce privește consumurile specifice, nu li „s-au mișcat un fir de păr”. În această situație se află, de pildă, polizorul manual de banc, la ale cărui 21 de repere consumurile au rămas neschimbate. La fel, din cele 65 de repere, ce compun reșou de gătit cu 2 ochiuri, „s-au umblat” numai la 4 repere, deși era strict necesar să se între-

șoara. La unele produse fabricate de această întreprindere, coeficientul de utilizare a lemnului e deplăcut. Bunăoară, la scutul pliant model 18/2, indicele de utilizare a chereștelor de fag este de numai 0,284.

— Ca să nu stea producția, ne spune șefa serviciului tehnologic, ing. Despina Hurlo, mai „închidem ochii” la recepție și primim

decată fiecărei buci de piele, croirea combinată a hainelor cu produse mai mici — călușele, galere — și recompensarea substanțială a muncitorilor (numai în acest an s-au plătit premii însumînd peste 300.000 de lei) pentru economiile de materiale, sînt principalele căi prin care căutăm să reducem consumurile specifice. Rezultatele atestă că mergem pe un drum bun: numai în primul semestru al economisim materiale în valoare de 654.000 de lei.

Deci, se poate! „Solidaritatea” are rezerve tot la fel de mari ca și fabrica de blănuși la care — nici aici — încă nu s-a făcut totul. Pentru că există pericolul unei „linșări”, risc ce trebuie de argințat îndepărtat. Tov. Petre Chivari ne spune că în ultimul timp se observă o oarecare slăbire a intensității eforturilor în domeniul economisirii materialelor.

Rezultatele meritorii obținute de majoritatea întreprinderilor orădene nu trebuie să fie decît un început din șirul altor succese în scopul reducerii consumurilor specifice de materii prime și materiale. Aceasta, deoarece diminuarea normelor de consum nu trebuie privită ca o campanie, ci numai și numai ca o acțiune continuă, susținută, în care ceea ce s-a obținut ieri, astăzi trebuie consolidat, iar mîine ridicat pe o treaptă superioară.

de 63 kg. Față de 1966, s-a hotărît reducerea consumului specific de metal cu 37 kg. Rezultatul n-a constituit însă un succes: plus 6 kg. comparativ cu anul trecut. Depășire față de norma planificată s-a înregistrat și la „shaping”-ul de 425 mm. În plus, la această mașină, așa cum ne spunea ing. Eva Vereș, reducerea consumului de metal-lamine s-a făcut prin creșterea consumului țevilor de construcție și al barelor trase. E drept, curba redurilor a înregistrat o scădere sensibilă. Totuși, volumul lor a

prîndă intervenții energice. Rezultatele consemnate în opt luni sînt timide: s-a preconizat obținerea unei economii anuale de oțel de 34 tone, dar la sfîrșitul lunii august se obținuseră numai 12,8 tone. Imbrățisarea poziției „la noi nu se poate mai mult deoarece specificul etc...” trădează tolerarea unei concepții de împăcare cu risipa.

Sub altă etichetă, folosirea necorespunzătoare a materialelor — în acest caz a lemnului — am întîlnit-o și la „Technolema” — Timi-

Filarmonica „Moldova” din Iași sărbătorește 25 de ani de activitate. În fotografia aspect din „Concertul laureaților” ieșeni la Concursul internațional „George Enescu”, concert dirijat de George Pascu. La vioară — Mariana Sirbu

Foto: Gh. Vințilă

teatre

- Opera română: Boema — 19,30 ● Teatrul de stat de operă: Ana Lujoana — 19,30 ● Teatrul Național „I. L. Caragiale” (sala Comedia): Castiliana — 19,30 (sala Studio): Domnul Giembay — 19,30 ● Teatrul de Comedie: Kinoceri — 20 ● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra” (sala din Ed. Schitu Măgureanu nr. 3): Cazul Oppenheimer — 20 (sala din str. Al. Sahia nr. 76 A): Sfântul Mitică Blajinu — 20 ● Teatrul „C. I. Nottara” (sala Magheru): Lovitura — 19,30 (sala Studio): Scaunele — 20 ● Teatrul Giulești (în sala Teatrului evreiesc de stat): Martorii se surprind — 19,30 ● Teatrul „Barbu Delavrancea”: Morisca — 20 ● Teatrul Mic (în sala Victoria a Teatrului satiric-muzical „C. Tănase”): Tango — 20 ● Teatrul „Ion Creangă”: Nota sare la purtare — 9,30 ● Teatrul „Tândărică”: Ileana Sinziana — 17 ● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase” (sala Savoy): Parada revistei — 19,30 ● Circul de stat: Internațional circus program — 19,30

Romanele unui mare scriitor

În noua serie a „Bibliotecii pentru toți” au apărut, sub îngrijirea lui Theodor Virgolic (care a publicat de curând și o monografie despre autor), romanele lui Gala Galaction: Roxana, Paucii lui Mahmud și Doctorul Tăitau, prilej de reflecție cu privire la una dintre cele mai interesante cariere artistice din literatura română.

Începând să scrie la începutul secolului nostru, într-o perioadă de acribie confruntare dintre tradiționalism și modernism, dintre militanțism literar și estetism, Gala Galaction ține, literar vorbind, de tendințele mai vechi, statornicie de clasă în vechiul trecut, străbătute de ideea că actul artistic constituie un mijloc de înnoiere a conștiințelor. Scopul literaturii era în cunoașterea omului în vederea instruirii lui morale și nu în delectarea pură a intelectului, preconizată de modernism. Interesul literaturii lui Galaction, în finalitate, este pedagogic-moralizator, se integrează în coordonatele umaniste ale întregii activități a autorului. Formația sa teologică, receptivitatea vis la seismele sociale din trecut, în teoretic, cercările socialiste, a căror ideologie l-a influențat profund, precum și temperamentalul său de luptător l-au întreținut permanent interes pentru problematica și destinul ființei umane. Dacă ar fi să-l încadrăm într-o serie literară, să-i găsim deci antecedente și emuli, trebuie să spunem că Gala Galaction ar trebui citat alături de Slavici (pentru care a avut o adevărată venerație) și Ion Agârbiceanu, contemporanul și colegul său eclesiar și literar. Conștiința unei arte militante în scopul în primul rând moral, oricând de purulmoral, este caracteristică acestui grup de scriitori. În prefața la romanul Doctorul Tăitau, Galaction se exprimă în tonul său, decisiv, de totdeauna: „funcția socială a artei ne apare ca un splendid răsărit de soare. Artă pentru artă este o iluzie și o desartă fanfaronadă”. O asemenea declarație, care nu a prima și nici cea din urmă, obligă la deslășirea cu precădere a conținutului de idei, la stabilirea tezelor fundamentale pe care se sprijină gândirea scriitorului. Ca un fir subteran străbate întreaga creație a lui Gala Galaction năzuțenia de a scrie un volum de referență la diferite congrese.

Ne invităm într-un cerc vicios: lipsa transcrierilor duce la păstrarea holică a materialului, la imposibilitatea realizării unor studii de sinteză și a publicării. Având însă baza materială asigurată, cadre cu o serioasă pregătire, adăugându-se o bună organizare a muncii, obținem toate premisele pentru efectuarea unor lucrări de înaltă valoare, care să corespundă nivelului de dezvoltare al altor științe din patria noastră.

În noua serie a „Bibliotecii pentru toți” au apărut, sub îngrijirea lui Theodor Virgolic (care a publicat de curând și o monografie despre autor), romanele lui Gala Galaction: Roxana, Paucii lui Mahmud și Doctorul Tăitau, prilej de reflecție cu privire la una dintre cele mai interesante cariere artistice din literatura română.

Începând să scrie la începutul secolului nostru, într-o perioadă de acribie confruntare dintre tradiționalism și modernism, dintre militanțism literar și estetism, Gala Galaction ține, literar vorbind, de tendințele mai vechi, statornicie de clasă în vechiul trecut, străbătute de ideea că actul artistic constituie un mijloc de înnoiere a conștiințelor. Scopul literaturii era în cunoașterea omului în vederea instruirii lui morale și nu în delectarea pură a intelectului, preconizată de modernism. Interesul literaturii lui Galaction, în finalitate, este pedagogic-moralizator, se integrează în coordonatele umaniste ale întregii activități a autorului. Formația sa teologică, receptivitatea vis la seismele sociale din trecut, în teoretic, cercările socialiste, a căror ideologie l-a influențat profund, precum și temperamentalul său de luptător l-au întreținut permanent interes pentru problematica și destinul ființei umane. Dacă ar fi să-l încadrăm într-o serie literară, să-i găsim deci antecedente și emuli, trebuie să spunem că Gala Galaction ar trebui citat alături de Slavici (pentru care a avut o adevărată venerație) și Ion Agârbiceanu, contemporanul și colegul său eclesiar și literar. Conștiința unei arte militante în scopul în primul rând moral, oricând de purulmoral, este caracteristică acestui grup de scriitori. În prefața la romanul Doctorul Tăitau, Galaction se exprimă în tonul său, decisiv, de totdeauna: „funcția socială a artei ne apare ca un splendid răsărit de soare. Artă pentru artă este o iluzie și o desartă fanfaronadă”. O asemenea declarație, care nu a prima și nici cea din urmă, obligă la deslășirea cu precădere a conținutului de idei, la stabilirea tezelor fundamentale pe care se sprijină gândirea scriitorului. Ca un fir subteran străbate întreaga creație a lui Gala Galaction năzuțenia de a scrie un volum de referență la diferite congrese.

Ne invităm într-un cerc vicios: lipsa transcrierilor duce la păstrarea holică a materialului, la imposibilitatea realizării unor studii de sinteză și a publicării. Având însă baza materială asigurată, cadre cu o serioasă pregătire, adăugându-se o bună organizare a muncii, obținem toate premisele pentru efectuarea unor lucrări de înaltă valoare, care să corespundă nivelului de dezvoltare al altor științe din patria noastră.

Temperament pasionat, înzestrat cu o puternică vocație artistică, Galaction a sîngerat la suferințele semenilor săi și a militat, cu ardore, pentru vremurile ferice ce aveau să vină. Paginile cărților sale vibrează de suflul ideilor înfrânte ale autorului. A-i aprecia opera literară după criteriul strict esthetic (ceea ce nu o dată s-a făcut) ar însemna să înțelegem o operație prostuciană. Lirismul și fervoarea ideilor nu pot fi niciodată izgonite din artă decât cu prețul sterilizării ei. În acest sens, lectura paginilor lui Galaction reprezintă mai mult decât o lecție.

Temperament pasionat, înzestrat cu o puternică vocație artistică, Galaction a sîngerat la suferințele semenilor săi și a militat, cu ardore, pentru vremurile ferice ce aveau să vină. Paginile cărților sale vibrează de suflul ideilor înfrânte ale autorului. A-i aprecia opera literară după criteriul strict esthetic (ceea ce nu o dată s-a făcut) ar însemna să înțelegem o operație prostuciană. Lirismul și fervoarea ideilor nu pot fi niciodată izgonite din artă decât cu prețul sterilizării ei. În acest sens, lectura paginilor lui Galaction reprezintă mai mult decât o lecție.

Pompiliu MARCEA

PREMISELE CERCĂRII ȘTIINȚIFICE A FOLCLORELOR MUZICALE

Emilia COMIȘEL

În condițiile culturii contemporane, activitatea etnomuzicologilor români are o importanță deosebită în acțiunea de educație etno-estetică a masei, în dezvoltarea artistică națională, fiind deopotrivă de-a lungul frământatelor sale istorice — și pe care etnomuzicologii îl desoperă treptat, îl depozitează și îl studiază cu interes și pasiune — pus la nemulțumirea oamenilor de artă, muzicieni, poeți, scriitori devine „izvorul purcării

reînnoitor”, sursă prețioasă de inspirație. Rezultatele științifice au o semnificație „larg umană” (unul din scopurile etnomuzicologice fiind „apropierea și înțelegerea popoarelor”, sublinia G. Brăiloiu într-o conferință) și o valoare multilaterală pentru muzicologie („prin descoperirea elementelor comune, universale, se va ajunge într-o zi la deosebita bazelor universale ale muzicii”, observă E. Ansermet), pentru teo-

ria muzicii, pedagogie, sociologie etc. De aici decurge necesitatea de a extinde cercetările peste limitele unei țări, la popoarele apropiate sau mai depărtate, pentru a determina, în mod științific, care sînt trăsăturile specifice unei culturi naționale — reflectare a sensibilității și însușirilor psihice ale poporului respectiv, a unei concepții proprii etno-estetice, dovada originalității și continuității sale peste veacuri — și care sînt împrumutate, influențate survenite în procesul evoluției. Așadar, cercetările comparate au impus o largire a câmpului de investigație, o nouă atitudine față de creația artistică a tuturor popoarelor, o dezvoltare și o revizuire a metodelor și tehnicilor de lucru.

Etnomuzicologia românească — creată și dezvoltată de C. Brăiloiu, care a înființat, în 1928, Arhiva de Folclor — datorită condițiilor optime de lucru oferite de regimul nostru (un mare număr de aparate moderne de înregistrare, cadre noi de muzicieni, sume mari pentru deplasări etc., etc.) a obținut cîteva frumose realizări în ultimele decenii, îndeosebi în ceea ce privește strîngerea documentelor sonore, după o metodă îmbogățită și adaptată la noile condiții de muncă. Arhiva Institutului de etnografie și folclor deține astăzi un impresionant număr de materiale (circa 80.000 de

puncte de vedere

melodii, manuscrise, benzi de magnetofon și cilindri de fonograf), la care se adaugă zeci de mii de date informative, fotografii, filme etc. Au fost publicate circa 20 volume antologice, cuprinzînd creația artistică a unui număr și mai mare de autori, cîteva studii despre folclorul contemporan, despre obiceiurile muncitorești și revoluționare, despre morfologia cîntecului popular.

Dar analizînd rezultatele, ne dăm seama că sînt destul de slabe față de condițiile de lucru, față de numărul mare al specialiștilor, față de capacitatea și experiența unor cadre din institut.

Care este cauza? O planificare defectuoasă a muncii, care nu a luat seama de pregătirea cadrelor, lipsa de exigență din partea celor care răspund de efectuarea planului, o rămîneri în urmă în ce privește documentarea și lipsa unor instrumente de lucru indispensabile unei activități științifice, pendularea fără rost a unor cadre care, după cîteva ani de activitate, au părăsit institutul. Toate acestea au dus, după părerea mea, la slăbirea activității.

În orice știință, elaborarea studiilor are nevoie de cîteva lucrări preliminare, dintre care de o mare importanță este sistematizarea materialelor. Pentru etnomuzicologie această etapă este anticipată de o muncă miglăoasă, care cere mult timp, precizie, răbdare și mai cu seamă pasiune și dăruire: transcrierea pe note a documentelor sonore care sînt închise în benzile de magnetofon. De aceea, extraordinar de bogata arhivă a Institutului nu poate fi utilizată decât parțial tocmai de etnomuzicologii care au creșcut. Paradoxal. Care este situația în institut? Cu toate că s-a luat hotărîrea, în sfîrșit, de a se

CADRE DIDACTICE TINERE PE PODIUM

Orchestra de Studio a Conservatorului a prezentat un concert simfonic marșant astfel deschiderea seriilor de manifestări muzicale ale Studioului. Începutul ni s-a părut de bun augur, dat fiind entuziasmul dublat de tinerețea interpretelor, calități cu care au fost înfruntate în mod echitabil dificultățile unui program destul de pretentiv.

Prima parte a cuprins Ouvertura la opera „Maestrul cîntărești din Nürnberg” și Concertul nr. 1 pentru pian și orchestră de Prokofiev — interpretate de asistenta Lavinia Tomulescu-Coman. Avînd certe calități, solista s-a remarcat printr-o redare adecvată a stilului prokofievian, chiar dacă pe alocuri s-au întrezărit unele deficiențe tehnice care au diminuat structura și claritatea pasajelor de virtuozitate. Cel de-al doilea bis — Clar de lună de Debussy — ne-a dezvăluit potențialele de colorist ale interpretului, precum și o frazare discretă, sensibilă.

De la pupitrul dirijorului, un cînt tînr muzician — asistentul Sorin Valcu — s-a străduit să coordoneze și să animeze aparatul orchestral vîndînd apăsătorii promițătoare. Dacă în prima parte au dominat emoțiile (îndeosebi la Ouvertură), în celelalte, de altfel, unul tînr debutant, finalul a fost realizat mai degrabă, în ciuda unor inconsecvențe apocice, obținîndu-se momente reușite în vederea atmosferei eroico-dramatice a Simfoniei a IV-a de Schubert.

O noadă bună se cuvine Orchestrei de Studio, care a răspuns prompt și cu maleabilitate intențiilor dirijorului (cu excepția cîtorva atacuri timide și împurității la suflători) dînd unor chiar impresia unei execuții autonome. De remarcat omogenitatea corzilor, îndeosebi în partea lirică a simfoniei, precum și însușirea cu care întregul colectiv și-a unit forțele în vederea susținerii unui concert dificil.

Maria SAVU

Concerte de o înaltă ținută artistică

Ca și la teatru, într-un concert de înaltă calitate există un anumit moment de la care interpretul, transformat de parți de parți, se desprinde de spectatorul care-i urmărește, dîndu-i iluzia că fac artă pentru propria lor plăcere. Paradoxal, participarea spectatorului devine totală abia după ce el a fost abandonat de creator, pentru a crea virtuozitatea, virtuozitatea de mai înainte își pierde funcțiunea de efecte și devin mijlocul unei comunicări mai profunde.

Școala interpretativă germană se distinge în mod deosebit prin această calitate, numită îndeobște discretie. Orchestra de cameră a Radiodifuziunii din Leipzig nu face excepție. În cele două concerte oferite la Atena, acest transfer de interes s-a produs încă de la primele acorduri. Muzica prezintă, noi ascultătorii n-am făcut decât să-i întărim curgerea și să ne lășăm purtați de vrăjele ei.

Nu mai o înțelegere adîncă, echilibrată, cuminte și clarvădită a sensurilor partiturii poate produce asemenea impresii — impresii adevărate. Interpretii admirabili orchestre de cameră din orașul lui Bach au spus înainte de toate plăcerea de a face muzică, de a se dăruia ei, de a-i recompenza frumusețea. Și astfel, ei au dezvoltat în cel mai autentic stil arta nărilor lor concertate. Pentru că primul concert a fost dedicat exclusiv muzicii lui Bach și acest tînr

Mircea SIMIONESCU

- Proștanacu — cinemascop: Patria (completare Nicolae Kirulescu) — 9; 11,30; 14; 16,30; 18; 21,20. București (completare Găteala capului) — 8,45; 11,15; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15. Feroviar — 9; 11,30; 14; 16,30; 18; 21,15. Excelsior — 8; 10,15; 12,45; 15,15; 17,45; 20,15. Modern — 9,30; 11,45; 14; 16,30; 18,45; 21 (la toate completarea Expresului de noapte).
- În Idila la Paris — cinemascop: Sala Palatului (seria de bilete 2118 — orele 17,30 și seria 2132 — orele 20,30), Republica (completare Perfețiunea e rotundă) — 9; 11; 13; 15; 17; 19; 21,15.
- Cine călărește un tigris? — Luceafărul (completare Nicolae Kirulescu) — 9; 11; 13; 15,15; 17,45; 20,30. Grivița (completare Orizont științific nr. 8/1967) — 16; 18,15; 20,45. Arta (completare Permanența) — 15,30; 18; 20,45.
- Cenușă și diamant: Central (completare Pictorițele din Uzdișnik) — 9; 12; 15; 18; 20,45.
- Bîgama: Cinematca — 10; 12; 14.
- Pasărea Phoenix — cinemascop: Capitol — 8,45; 11,30; 14,30; 17,30; 20,30. Aurora — 8,45; 11,30; 14,30; 17,30; 20,30.
- Sparta: cinemascop (ambele seri): Festival — 8; 12,30; 16,30; 20,30.
- Povestea țării Săltan: Victoria (completare Expresul de noapte) — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45.
- Marele restaurant — cinemascop: Lumina (completare Costumul ceremoniei românece) — 9,15; 11,30; 14,45; 16; 18,30; 20,45.
- Program pentru copii I: Doina — 9; 10.
- Bunice, Kyllian și eu: Doina — 11,30.

cinema

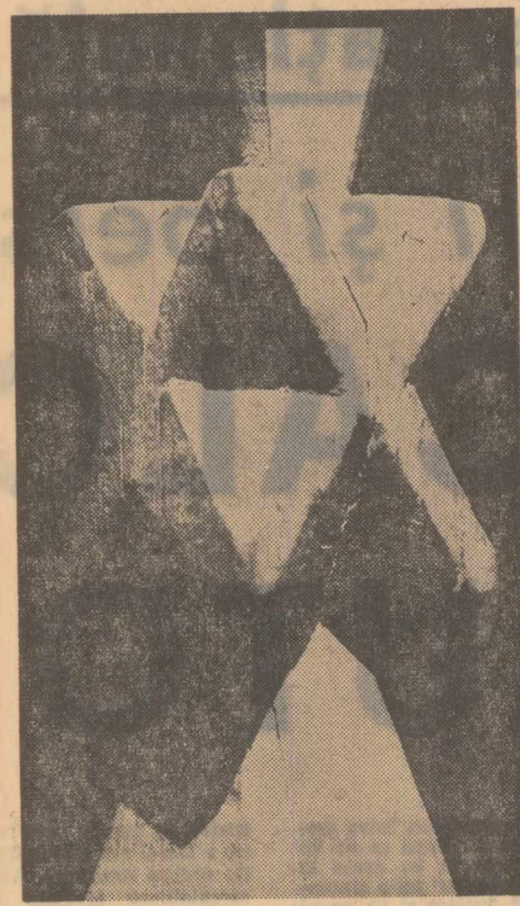
- French-cancan: Doina (completare Examenul) — 13,45; 16; 18,30; 20,45.
- Sus mîlîile, domnilor poliști: Union (completare Arhitectura universului) — 15,30; 20,30. Munca (completare Albina românească) — 16; 18,15; 20,30.
- Apis Melitica Carpatina — 16; 18,15; 20,30.
- Filme de animație: Union — 18.

- Recompensa — cinemascop: Dacia (completare Maxim Gasparin) — 8,45—21 în continuare. Popular (completare Se răcesc norii) — 15,30; 18; 20,30.
- Seful sectorului surditate — cinemascop: Buzzești (completare Apartamentul) — 15,30; 18; 20,30.
- Singur pe lume: Volga (completare De unde vin copiii) — 15,30; 18; 20,30.
- Fantomas contra Scotland Yard — cinemascop: Bucegi (completare Congresul înghititor) — 10,30; 16; 18,15; 20,30. Tomis (completare Expresul de noapte) — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15. Floreasca (completare Găteala capului) — 9,30; 16; 18,30; 20,45.
- Testamentul incașului — cinemascop: Gloria — 9; 11,15; 13,30; 15; 16,15; 20,30. Melodia — 9; 11,15; 13,30; 16,15; 18,30; 21 (la ambele completarea Nicolae Kirulescu), Flacăra (completare 23 August 1967) — 15,30; 18; 20,30.
- Castelani: Vitan (completare Măreștii 1917—1967) — 15,30; 18; 20,30. Mosilor (completare 1001 de desene) — 16; 18,15; 20,30. Pacea (completare 23 August 1967) — 16; 18; 20.
- Faraonul — cinemascop (ambele seri): Miorița — 15,30; 19,30. Flamura — 8,45; 12,30; 16,15; 20.
- Seceratul roșu: Colentina — 15,45; 18; 20,15.
- Proștanacu — cinemascop: Patria (completare Nicolae Kirulescu)
- Cine vaia s-o ucidă pe Jessie? — cinemascop: Unirea (completare Orizont științific nr. 8/1967) — 15,45; 18; 20,15.

tv

- 18,00 — Pentru noi, femeile: „Gretele și furnica”.
- 18,30 — Pentru copii: Filmul: „Gretele și furnica”.
- 18,40 — Pentru tineretul scoalar: „Noi aventuri ale echipajului Val-Virte”: „Ale sventi o zarturie zburătoare”.
- 19,30 — Telemagazin de seară.
- 19,50 — Căltorînd prin U.R.S.S.: Tallin — reportaj filmat de Constantin Berceanu.
- 20,00 — Teletelecomuni.
- 21,00 — Emoții în premieră: Muzică populară.
- 21,30 — Film serial: „Evdadul”.
- 22,20 — Congresul dansului: Spectacol de estradă pe film.
- 22,50 — Telemagazin de noapte.
- 23,00 — Telesport.

BRĂNCUȘI Tăiește

Fotografie de Ion MICLEA

Itinerar omagial
de Paul ANGHEL

Cu prilejul zilelor Brăncuși, desfășurate la noi, în Franța și în toată lumea, ne-am reîntors în Gorj, în jurul lui natal, la Tîrgu-Jiu, lângă pietre și lângă fier, lângă adevăratele elementare și sublimale arte ale lui, cu sentimentul redescoperirii unei obrădi de gând, cu sentimentul redescoperirii unei țări ascunzute pe care arta lui a reîntors-o spre noi, smulgînd-o neființei, așezînd-o aievea în lumină, punînd-o în centrul de foc al inimii noastre. E universalitatea intrinsecă a unui gând românesc.

Ne-am deplasat la Hobîta. Conștienții lui Brăncuși trăiau la rîndu-le febra sărbătorilor, nițel surprinși, nițel uimiți, nițel nedumeriți pentru faptul că astăzi cîntă strînsă de pe toate continentele apăsă azi pe umerii lor. Intrucît o morțuie?

În urmă cu numai cîțiva ani Brăncuși era exclusiv al celor ce purtau acest nume, adică al familiei, al celor cîteva rubedenii din Hobîta și Peștișani care-l serbau cu o mîndrie mută, confidențială aproape, cunoscînd din zvon mai mult decît prin dovadă că sîntul lor în lumea cea mare e un așezat. Îl știau bine, cunoscîndu-l îndeaproape, în întoarcerile lui scurte și surprinzătoare acasă, cîteva neputi, cumnați, colegi de școală, uniți conștienți mai în vîrstă, aștzi mutați în marginea satului, sub cruci. Frații și surorile s-au strîmutat acolo mai demult. Dintre foarte numeroșii străneptoi numai cîteva se simțeau direct legați de acel unchi ciudat de pe Sena, știut fiind că numele Brăncuși s-a răspîndit și a odrăslit în cîteva sate.

Apoi au apărut prin sat, din timp în timp, fel de fel de oameni de la București, interesîndu-se despre acest dispărut, cărui memorii aproape se pierduse. La ce vor fi servind aceste informații disparate, bizare, răspîndite pe cuprinderea a aproape un secol? Au sosit invitații din America, Italia sau Franța, au sosit numeroși fotoreporteri, interesați nu aînt de noutățile edificare ale comunei Peștișani, ci de cozii de pe case, de stilul cerdacurilor, de lingurile sau furcile de tors, de pietrele din pîrlul Bistrîța, de crucile din cîmîtir. Cei care-l cunosteau pe Brăncuși copilul, cum a fost moș Vasile Trifu Bîlcă, colegul lui de bancă, nu vedeau nici o legătură între Costache și al lui Brăncuși cel din urmă cu nouăzeci de ani și între aceste lemne sau pietre vechi, iscodite cu atîta interes sau fotografiate de noii veniți.

Apoi valurile admirăției, de departe în tot mai aproape, au început a începe Muntii Gorjului, coborînd spre Hobîta și oprindu-se la pragul conștienților lui Brăncuși. Hobîtenii, rubedenii cu artiștii sau numai conștienți, se simt acum dator să răspundă acestui cîntăci, să caute, să explice, să înțeleagă mai exact locul pe care satul lor îl ocupă pe harta artistică a lumii. Cîț și ce anume definește Hobîta din falma lui Brăncuși? Ce zestre nemăturată sau neștiută i-a dat artistului? ...Conștienții, în primul rînd, vor să știe. Prin ostria unui profesor băstinas, Gh. Sprîncenatu, a fost redactată chiar și monografia comunei, lucrare temeinică, de-a pîsînd nevoile administrației locale. În care vizitatorului sau amatorului poate găsi informații de primă mîină cu privire la așezarea care l-a dăruit lumii pe Brăncuși. Un alt profesor, Petre Ceaușeanu, pregătește un amplu studiu despre „Izvoarele sau rădăcinile folclorice ale artei lui Brăncuși”. După cum ne asigură monografia citată, comuna Peștișani — deci și Hobîta, cîntul în care s-a născut Brăncuși — se află la 45 grade latitudine nordică și la 23,3 grade longitudine răsăriteană. Dar ce pot spune niște coordonate de geografie pură?

Pe globul terestru am putea fixa, cu mult mai exact, același punct, printr-o pasăre mălăstră.

— Ce s-a hotărît atunci, în această întîlnire? — Vasile Brăncuși: Trebuie să mărturisim, cu tristete, că pe atunci, conștienții lui Brăncuși n-au înțeles pe deplin valoarea ideii monumentului pe care artistul îl propunea, faptul că această idee venea din vechimea unui cult românesc...

— De ce s-a renunțat, pînă la urmă, la construcția unui monument făcut de Brăncuși la Hobîta?

Vasile Brăncuși: Artistul ne ceruse să-l proiectăm două vagoane de piatră în Albești. Numai la sit se reducea pretenția lui materială. Discuțatam împreună chiar și amplasarea monumentului care, într-o primă variantă, ar fi urmat să fie construit chiar la Hobîta. În fața casei părintești, iar în alia — cea preferată de artist — la șosea, unde să așezăm acum centrul comunei. Dar, într-un timp, artistul a început lucrul la ansamblul său de la Tg. Jiu.

— Revenim la Tg. Jiu, pentru a contempla omagial această via sacra, drumul sfînt al erolor, consacrat de Brăncuși neamului său de strămoși.

Despre semnificația ansamblului monumental s-a scris și s-a vorbit mult, el va sugera cercetătorului din mine multiple și fertile ipoteze. Rămîne cert că Brăncuși a dăruit României cel mai impunător ansamblu din întreaga lui operă, pe care l-a consacrat țării venice a erolor, strămoșilor săi din veac. Cîteva fapte, cîteva mărturii, legate de nașterea ideii monumentului și de realizarea sa, pot să definească sentimentele artistului. Le transcriem, rînduindu-le în ordinea lor istorică.

Ne-am adresat, în primul rînd, sculptorilor Milita Pătrascu, desemnată inițial să realizeze acest ansamblu monumental consacrat erolor cîzuți în luptele de la Tg. Jiu.

— Cînd s-a născut ideea de a se propune lui Brăncuși realizarea acestui ansamblu monumental?

Milita Pătrascu: „Construisem, la Tg. Jiu, în piața centrală a orașului, un monument consacrat Ecaterinei Teodora. Monumentul, clopîtit în travertin italian, a fost realizat din inițiativa și cu fondurile Ligii naționale a femeilor gorjene a cărei prezidente era doamna Areția Tătarăscu. D-sa mi-a propus, încă în vara anului 1936, să concep un grandios ansamblu monumental care să celebreze jertfa erolor de pe Jiu. I-am mărturisit, că făcusem deja un proiect de piatră, că ideea mă depășea. O asemenea idee se cuvenea sugerată, spre înlăptuire, celui mai mare sculptor român de faimă universală, lui Constantin Brăncuși. I-am și scris lui Brăncuși, la Paris, iar scrisoarea lui de răspuns se află azi la Academia, printre puținele documente care ne parvin de la el. Primind-o se conștientămint de principiu al artistului, discuțiile s-au purtat în continuare, prin corespondență.

Ni s-a spus că încă din corespondență — numeroase scrisori din pîcete pierdute — Brăncuși a cerut și să-i impună libertate de deservărit în conceperea și înlăptuirea ansamblului monumental, refuzînd pentru realizarea operii orice onorariu, sub orice formă. Toate cheltuielile legate de construcția monumentului, de plata celorlalți mesteri, de cumpărarea terenurilor pe care s-a trasat via sacra au fost susținute din fondurile Ligii.

Din episodul popasului la Polana, Sanda Tătarăscu, martoră a acelor momente, reține ca semnificativ primul dialog pe care Brăncuși l-a angajat aici cu pietrele Gorjului. Aici, aproape de Rovinari, lângă lunca Jiului, ne-am născut inființat, artistul a construit o primă masă a tăcerii, din bolovanii de rîu.

Am bănut că nu este vorba despre o masă clopîtită ci despre o construcție sculpturală obținută prin rînduirea unor pietre clopîtite de natură.

Artistul îl plăcea locul, era doar Gorjul lui, mărturisit, chiar atunci cînd a locuit și a lucrat acolo. Poate că din nevoia de a materializa această luptă de Polana s-a născut această masă. O așezare pe peluza verde, lângă vilă, în fața cu un semțec decorativ de coloană, între care se află și un capitel de la Sarmizegetusa...

Poate că cele două pietre, cea sculptată în epoca romană și cea rotunjită de apele Jiului meditau asupra vechimii...

Oricum, asupra lor medita Brăncuși. Era prima lui reîntîlnire cu pietrele Gorjului.

O masă similară a construit, după cum ni se spune și în grădina Casei Bălăneșcu, de la Tg. Jiu, în perioada decorativă de coloană, între care s-a născut, amîndouă aceste opere, izvorite din fantezia lui Brăncuși, s-au risipit. Au fost scoțite, probabil, opere ale naturii.

Dar despre felul cum a lucrat aici, la Polana, la Tg. Jiu, ca și la Petroseni, cele mai interesante mărturii le detin mesterii...

— Ce v-a spus domnul inginer?

Carol-baci: Flisek, l-a dat scurt lui. M-am lămurit cu pînă la urmă că domnul Brăncuși pregătea schița la fața locului. Lucra altfel, n-ascutea de pe mână bardă. În fine, cînd am avut în palmă schița clară, tulă-doamnă, am zburat în birou la mîr și totul a mers rapid. Cu roata de funicular înșă.

Carol-baci e cumnat cu Ion Romoșan, un alt mester coșitor al coloanei, și el pensionar, locuiește în Petroseni, deci ne-am reîntors pe același drum a Hațegului, în Cetatea Cărbunelui. Acești două prietori, de meșter veterani, de astă dată, pe masă — palinca. Drumul lui Ion Romoșan către meserie — într-un fel paralel cu drumul mesterului din Hobîta, amîndoi plecați de copil la oraș, amîndoi apucîndu la nădejde munca, amîndoi ajunși la capătul unor profesii diferite, servite cinstit. („Am auzit că domnul Brăncuși or murit...”). Cestălat mester a ieșit la pensie, în 1960, după 50 de ani și opt luni de muncă.

— Anume cînd ai început lucrul la partea de rezistență?

Ion Romoșan: Am primit ordin de la domnul inginer Georghiu, care lucra „domnul Brăncuși în problema Coloanei. Domnul Brăncuși drept a fost și el pe la noi, la atelier, purta barbă o barbă mare, neagră, după cît am înțeles — dădea direcțiile...

Coborînd înăuntrul procesului industrial, prezența lui Brăncuși se estompează. Partea de rezistență metalică la care a lucrat mesterul Ion Romoșan, împreună cu oamenii lui, nu-l mai prive direct pe artist, deloc dezinteresat de deservărită opera, dar trezindu-și competența specialității pentru care numele ing. Georghiu este pe drept pominit. Ion Romoșan ne-a povestit cu minuțioase detalii, desîndu-ne pe carnet, tot ceea ce nu s-a vedea contemplînd Coloana infînțată, adică miezul de metal, adevăratul pivot, corda pîrădită de oțel sudată din trei bucați, care face ca admirabilul obiect să aibă înălțimea și să se incline în jurul axei sale, simțind interesul artistic, mesterul ne povestește despre o altă operă, finisarea „mărgelilor”.

Ion Romoșan: După turnare — așt aflat că prime mărgelica a crăpat, v-a povestit Carol I, s-a trecut la strînjirea capetelor fiecărui element, apoi la curățarea și la înșă. Mai întâi am curățat a metalul și l-am crănt pe fier (Ce frumoasă această operație, prin care s-a repetat, industrial, polizarea sahariană a sînzului I), după care s-a dat un prim strat de protecție, astuparea porilor cu plumb. A urmat metalizarea cu alamă. La metalizare a lucrat căpitanul Maxim, sub supravegherea lui Borodi Victor...

— Unde lucra acum Borodi Victor?

Ion Romoșan: E și el pensionar. Locuiește, dacă nu mă înșel, la Petrița.

Drumul la Petrița. Din pensionar în pensionar, nimerim la casa lui Borodi Victor, chiar pe strada principală, găsindu-l pe meșter între nepoți.

— Ați lucrat la Coloana infînțată?

Borodi Victor: Am lucrat multe zile în viața mea. (Si el are peste 50 de ani de meserie!) „Dacă vă vorbi de Coloana lui Brăncuși, nu a fost o lucrare frumoasă. Au făcut-o mesterii noștri de la Petroseni. De unde știți că am lucrat sudura? (zîmbeste cu mîndrie). V-a spus Flisek sau Romoșan? (Mesterii sînt flatați cînd își recunosc meritele unui celuilui).

Se pare că mesterul Brăncuși a fost foarte multumit...

Borodi Victor: N-are importanță, ne-am făcut meseria (cu alt ton): Să știți că lucrarea n-a fost ușoară, v-a povestit Flisek. (Remarcă o mai mare încredere în Flisek decît în omul cu barbă). V-a spus cum am transportat-o prin defileu, pe drumul de acum 30 de ani, cum am aranjat-o la Tg. Jiu — am văzut la televizor cum a fost parcat în gară, am ridicat-o sus, mărgică cu mărgică și am sudat-o...

— Povestiți-mi dv. meșterii!

Borodi Victor: Ce să vă povestesc, nu v-au spus Flisek, Romoșan, măistrul turnătorilor Adalbert și Szabo și Anastasia, sau cei de la fundație, frații Perini?

— Unii dintre ei nu mai trăiesc. I-am căutat. Alții sînt risipiți prin țară.

Borodi Victor: Dar Coloana trăiește. Asta va trăi...

— O ultimă amintire am cules-o de la cel mai tînăr muncitor de la Coloană, turnătorul Lăe Căpru. L-am regăsit la uzină, s-a rupt cîteva clipe de lîngă vîpaia oțelului, a venit într-un birou.

— Sînteți frațele lui Lăe Căpru?

Lăe Căpru: Sint chiar eu. De ce?

— Cîți ani ați avut cînd ați lucrat la Coloană?

Lăe Căpru: Exact 14 ani. Eram ucenic.

Lăe Căpru: Și-a păstrat intactă vîrsta, scund, blond, ochi albaștri, puf aurii pe obraz, un zîmbet senin de adolescent, desi are azi 46 de ani.

— L-ați cunoscut pe Brăncuși?

Lăe Căpru: Știam că se lucrează la ceva special, eu lucram ca ucenic formator, și am fost foarte curios să văd, cînd a venit la noi în secție. L-am văzut. Semăna cu Argehi.

Ne-am exprimat nedumerirea. Simpla asemănare dintre cei doi era exclusiv. Lăe Căpru însă a insistat:

Lăe Căpru: Nu știu cum să spun, pe Argehi l-am văzut cu mult mai tîrziu, dar în mîntea mea Brăncuși s-a infînțat ca figură cu Argehi. erau parcă din același neam de oameni...

Ne-am reîntors în Gorj prin defileul Jiului, cu sentimentul încă o dată întărit că a descoperim de o parte și de alta a muntelui aceeași spiță de bărbăți.

— Ce v-a spus domnul inginer?

Carol-baci: Flisek, l-a dat scurt lui. M-am lămurit cu pînă la urmă că domnul Brăncuși pregătea schița la fața locului. Lucra altfel, n-ascutea de pe mână bardă. În fine, cînd am avut în palmă schița clară, tulă-doamnă, am zburat în birou la mîr și totul a mers rapid. Cu roata de funicular înșă.

Carol-baci e cumnat cu Ion Romoșan, un alt mester coșitor al coloanei, și el pensionar, locuiește în Petroseni, deci ne-am reîntors pe același drum a Hațegului, în Cetatea Cărbunelui. Acești două prietori, de meșter veterani, de astă dată, pe masă — palinca. Drumul lui Ion Romoșan către meserie — într-un fel paralel cu drumul mesterului din Hobîta, amîndoi plecați de copil la oraș, amîndoi apucîndu la nădejde munca, amîndoi ajunși la capătul unor profesii diferite, servite cinstit. („Am auzit că domnul Brăncuși or murit...”). Cestălat mester a ieșit la pensie, în 1960, după 50 de ani și opt luni de muncă.

— Anume cînd ai început lucrul la partea de rezistență?

Ion Romoșan: Am primit ordin de la domnul inginer Georghiu, care lucra „domnul Brăncuși în problema Coloanei. Domnul Brăncuși drept a fost și el pe la noi, la atelier, purta barbă o barbă mare, neagră, după cît am înțeles — dădea direcțiile...

Coborînd înăuntrul procesului industrial, prezența lui Brăncuși se estompează. Partea de rezistență metalică la care a lucrat mesterul Ion Romoșan, împreună cu oamenii lui, nu-l mai prive direct pe artist, deloc dezinteresat de deservărită opera, dar trezindu-și competența specialității pentru care numele ing. Georghiu este pe drept pominit. Ion Romoșan ne-a povestit cu minuțioase detalii, desîndu-ne pe carnet, tot ceea ce nu s-a vedea contemplînd Coloana infînțată, adică miezul de metal, adevăratul pivot, corda pîrădită de oțel sudată din trei bucați, care face ca admirabilul obiect să aibă înălțimea și să se incline în jurul axei sale, simțind interesul artistic, mesterul ne povestește despre o altă operă, finisarea „mărgelilor”.

Ion Romoșan: După turnare — așt aflat că prime mărgelica a crăpat, v-a povestit Carol I, s-a trecut la strînjirea capetelor fiecărui element, apoi la curățarea și la înșă. Mai întâi am curățat a metalul și l-am crănt pe fier (Ce frumoasă această operație, prin care s-a repetat, industrial, polizarea sahariană a sînzului I), după care s-a dat un prim strat de protecție, astuparea porilor cu plumb. A urmat metalizarea cu alamă. La metalizare a lucrat căpitanul Maxim, sub supravegherea lui Borodi Victor...

— Unde lucra acum Borodi Victor?

Ion Romoșan: E și el pensionar. Locuiește, dacă nu mă înșel, la Petrița.

Drumul la Petrița. Din pensionar în pensionar, nimerim la casa lui Borodi Victor, chiar pe strada principală, găsindu-l pe meșter între nepoți.

— Ați lucrat la Coloana infînțată?

Borodi Victor: Am lucrat multe zile în viața mea. (Si el are peste 50 de ani de meserie!) „Dacă vă vorbi de Coloana lui Brăncuși, nu a fost o lucrare frumoasă. Au făcut-o mesterii noștri de la Petroseni. De unde știți că am lucrat sudura? (zîmbeste cu mîndrie). V-a spus Flisek sau Romoșan? (Mesterii sînt flatați cînd își recunosc meritele unui celuilui).

Se pare că mesterul Brăncuși a fost foarte multumit...

Borodi Victor: N-are importanță, ne-am făcut meseria (cu alt ton): Să știți că lucrarea n-a fost ușoară, v-a povestit Flisek. (Remarcă o mai mare încredere în Flisek decît în omul cu barbă). V-a spus cum am transportat-o prin defileu, pe drumul de acum 30 de ani, cum am aranjat-o la Tg. Jiu — am văzut la televizor cum a fost parcat în gară, am ridicat-o sus, mărgică cu mărgică și am sudat-o...

— Povestiți-mi dv. meșterii!

Borodi Victor: Ce să vă povestesc, nu v-au spus Flisek, Romoșan, măistrul turnătorilor Adalbert și Szabo și Anastasia, sau cei de la fundație, frații Perini?

— Unii dintre ei nu mai trăiesc. I-am căutat. Alții sînt risipiți prin țară.

Borodi Victor: Dar Coloana trăiește. Asta va trăi...

— O ultimă amintire am cules-o de la cel mai tînăr muncitor de la Coloană, turnătorul Lăe Căpru. L-am regăsit la uzină, s-a rupt cîteva clipe de lîngă vîpaia oțelului, a venit într-un birou.

— Sînteți frațele lui Lăe Căpru?

Lăe Căpru: Sint chiar eu. De ce?

— Cîți ani ați avut cînd ați lucrat la Coloană?

Lăe Căpru: Exact 14 ani. Eram ucenic.

Lăe Căpru: Și-a păstrat intactă vîrsta, scund, blond, ochi albaștri, puf aurii pe obraz, un zîmbet senin de adolescent, desi are azi 46 de ani.

— L-ați cunoscut pe Brăncuși?

Lăe Căpru: Știam că se lucrează la ceva special, eu lucram ca ucenic formator, și am fost foarte curios să văd, cînd a venit la noi în secție. L-am văzut. Semăna cu Argehi.

Ne-am exprimat nedumerirea. Simpla asemănare dintre cei doi era exclusiv. Lăe Căpru însă a insistat:

Lăe Căpru: Nu știu cum să spun, pe Argehi l-am văzut cu mult mai tîrziu, dar în mîntea mea Brăncuși s-a infînțat ca figură cu Argehi. erau parcă din același neam de oameni...

Ne-am reîntors în Gorj prin defileul Jiului, cu sentimentul încă o dată întărit că a descoperim de o parte și de alta a muntelui aceeași spiță de bărbăți.

— L-am întrebare pe un hobitean:

— Cum se prăznuiește la dv. amintirea unui dispărut?

Ilie Nicoloiu: Ca peste tot, printr-o cruce sau printr-o ființă. Aproape de Peștișani, lângă Bălești, se află pînă mai ieri și ființa lui Cosbuc, făcută de poet în amintirea unui fecior al lui care a murit într-un accident de automobil. A fost construit în vremea cînd poezia stătea la Tismana. Acum ființa e astupată, iar crucea s-a distrus...

— Cînd a apărut în Gorj moda monumentelor?

Ilie Nicoloiu: După primul război mondial. Căzuseră prea mulți pe cîmpul de luptă și fiecare sat avea ambiția să construiască un monument în cinstea erolor lui. Chiar noi, la Peștișani, constituiserăm un comitet de construcție și strînsesem o sumă bunicească de bani...

Construcția ansamblului monumental de la Tg. Jiu, datorat lui Brăncuși, se plasează istoric într-un puternic curent de opinie publică izvorit din dorința unanimă de a celebra memoria celor căzuți pentru fărîcarea unității teritoriale și naționale a României. Conștienții lui Brăncuși ne-au povestit despre luptele la care el și s-au părintii lor au luat parte, în muntii Gorjului, pe apa Tismanei, a Jaleșului sau a Bistrîței, despre felul cum a căzut în hotarul satului său în alte zări, în Dobrogea, în Moldova, în Ardeal. Sentimentul recunoștinței a izbucnit în epocă spontan și firesc. Acest sentiment i-ar fi răspuns, desigur, cu mult mai bine crucile străvechi sau ființele de pomente a mortilor, la fel de străvechi. Dar o megalomanie patriotară, neavînd nimic comun nici cu sentimentul pietății față de eroii, nici cu arta adevărată, a transformat dorința populară, prin mijlocirea misiilor electorale — într-o industrie a chetel publice. Răspîndite de drumuri, pietele publice, cîmîtirile, marginele de sat s-au umplut în scurt timp de „monumente”. Cum arătau ele se știe. Mille de clienți n-aveau nici o vină, important este să considerăm, deocamdată, pietetea lor. Prăznuirea erolor devenise o datorie de familie de vreme ce cununa de lauri a victoriei adăuga lîngă fiecare stilp de poartă un semn de doliu și arată, lîngă fiecare vatră, locul unui dispărut.

La toate acestea se gîndiseră și oamenii din Peștișani. Dar spre deosebire de alții, hobitenii aveau sculptorul lor. Faima celui plecat pe Sena, rîzînd acolo la strălucire un nume românesc, revenise la Hobîta și, cu prilejul unui întoarcerii acasă, 1937, conștienții îl propun lui Brăncuși construcția unui monument al erolor, chiar în satul natal. Acest moment ni l-a evocat preotul Vasile Brăncuși, nepot al artistului, care își probează rudenția, la 82 de ani, printr-o izbitoră asemănare cu moșul în scud, vîinos, barbă albă, ochi negri și violi, nas acvilin, fiziologie faunească sau dacică, amintindu-ni pe Brăncuși din ultimele lui portrete.

— Vi semănăți! remarcăm.

Vasile Brăncuși: Ar fi fost bine să-l fi semănat și altfel. Mulți din neam îi seamănă, dar numai la chip...

— Cînd și unde ați discutat cu artistul despre monumentul la care se gîndeau hobitenii?

Vasile Brăncuși: Era prin 1937 și Brăncuși venise în sat, pe deșteptate ca de obicei, cu o trăsură din Tg. Jiu. Sosise de la Paris. A stat în gazdă la Maria, nepoata lui, soția lui Ilie Nicoloiu, care ținea pe atunci și cîrciumă. La puțină vreme, ne-am strîns în jurul lui mai toate rubedeniile, cum și cîteva conștienți care-l cunosteau. Ne-au mîscat vorbele lui: „Săraci v-am lăsat, săraci vă găsesc”. Vorbea cu tristete, cu mare amarăcîdune. „Trebuie să fac ceva pentru noi”, l-am spus. „Trebuie să fac ceva pentru satul din care ai pornit...” Nu l-au surprins vorbele noastre. Ne spunea că se gîndise să facă ceva, un monument care să atragă lumea: „O să vină turiști aici, o să construiți hoteluri și restaurante, satul o să se ridice...”

— I-ați spus ce plănăseți?

Vasile Brăncuși: I-am spus că și noi plănăseam construcția unui monument închinat erolor, un monument cum se făceau atîtea altele, din piatră, cu un vultur în plac. Ideea noastră l-a nemulțumit. „Totă România ne-a spus el, o plină de cloți. Mă gîndesc să vă fac altceva”. Eram curioși să știm la ce se-a gîndit, iar cînd ne-a mărturisit că vrea să facă o poartă, o simplă poartă, am fost descumpăniți. Ba încă frațele lui, Ion, a mi ris: „Auzi, pîrinte, frațele ăsta al meu s-a cam sucit: porți ne trebuie nouă?” Eram, într-adevăr, cam săraci, și o poartă în plus lîngă porțile noastre gorjenesti nu ni se părea mare lucru. Cîte porți clopîtite frumos în bardă nu fuseseră cei din neamul lui Brăncuși, și nu se mirase nimeni!

Idea Coloanei, ca și a celorlalte elemente, a rămas ermetică pentru ochii superficiali, la fel de înfrîcată ca și oul lui Brăncuși. Artistul nu și-a explicat opera, priză vizuală cu ea era singurul certificat al asimilării senzitive și cerebrale, proba inițială în secretul ei simplu și rafinat. Prietenii apropiați au scris și au povestit cu ochii lui Brăncuși strălucite, că artistul devenea glumet, cald, volubil, numai atunci cînd avea pe deplin sentimentul că interlocutorul îl înțelege, că sensibilitatea și inteligența acestuia din urmă devin o vibrată cutie de rezonanță care răspunde muzical. Neînțelegerea face dialogul de prisos. În asemenea cazuri, Brăncuși se retrăgea în sine, rîpînd puțurile, rămînd mut ca și oul de piatră, cînd nu trimbia, cu glasul ascuțit ca un ferăstrău. Acelorazi legi li s-au supus relațiile lui cu mesterii, iar mărturiile acestora o confirmă.

Fîndec prima piesă din ansamblu monumental a fost Coloana infînțată, gîndul lui Brăncuși s-a intrinchipat înția oară în robustetea metalului, ne-a introdus spre vechii mesteri. Ing. St. Georghiu-Gorgan, prieten al artistului, pe atunci inginer la Ateliera centrale din Petroseni.

— Sîtm, din mărturiile încredințate tiparului, că ați fost unul dintre apropiații lui Brăncuși, prîlungînd astfel vechea prietenie care l-a legat pe tatăl dv. de artist, încă din anii cînd fîl Hobîtei era ucenic la Craiova. Ați avut mai apoi sansa să conlucrați cu Brăncuși, de astă dată ca inginer. La realizarea coloanei.

St. Georghiu-Gorgan: Construcția Coloanei infînțate a început la Petroseni. Spre sfîrșitul lui Iulie 1937 după ce mă întîlnisem cu Brăncuși la

— Ce v-a spus domnul inginer?

Carol-baci: Flisek, l-a dat scurt lui. M-am lămurit cu pînă la urmă că domnul Brăncuși pregătea schița la fața locului. Lucra altfel, n-ascutea de pe mână bardă. În fine, cînd am avut în palmă schița clară, tulă-doamnă, am zburat în birou la mîr și totul a mers rapid. Cu roata de funicular înșă.

Carol-baci e cumnat cu Ion Romoșan, un alt mester coșitor al coloanei, și el pensionar, locuiește în Petroseni, deci ne-am reîntors pe același drum a Hațegului, în Cetatea Cărbunelui. Acești două prietori, de meșter veterani, de astă dată, pe masă — palinca. Drumul lui Ion Romoșan către meserie — într-un fel paralel cu drumul mesterului din Hobîta, amîndoi plecați de copil la oraș, amîndoi apucîndu la nădejde munca, amîndoi ajunși la capătul unor profesii diferite, servite cinstit. („Am auzit că domnul Brăncuși or murit...”). Cestălat mester a ieșit la pensie, în 1960, după 50 de ani și opt luni de muncă.

— Anume cînd ai început lucrul la partea de rezistență?

Ion Romoșan: Am primit ordin de la domnul inginer Georghiu, care lucra „domnul Brăncuși în problema Coloanei. Domnul Brăncuși drept a fost și el pe la noi, la atelier, purta barbă o barbă mare, neagră, după cît am înțeles — dădea direcțiile...

Coborînd înăuntrul procesului industrial, prezența lui Brăncuși se estompează. Partea de rezistență metalică la care a lucrat mesterul Ion Romoșan, împreună cu oamenii lui, nu-l mai prive direct pe artist, deloc dezinteresat de deservărită opera, dar trezindu-și competența specialității pentru care numele ing. Georghiu este pe drept pominit. Ion Romoșan ne-a povestit cu minuțioase detalii, desîndu-ne pe carnet, tot ceea ce nu s-a vedea contemplînd Coloana infînțată, adică miezul de metal, adevăratul pivot, corda pîrădită de oțel sudată din trei bucați, care face ca admirabilul obiect să aibă înălțimea și să se incline în jurul axei sale, simțind interesul artistic, mesterul ne povestește despre o altă operă, finisarea „mărgelilor”.

Ion Romoșan: După turnare — așt aflat că prime mărgelica a crăpat, v-a povestit Carol I, s-a trecut la strînjirea capetelor fiecărui element, apoi la curățarea și la înșă. Mai întâi am curățat a metalul și l-am crănt pe fier (Ce frumoasă această operație, prin care s-a repetat, industrial, polizarea sahariană a sînzului I), după care s-a dat un prim strat de protecție, astuparea porilor cu plumb. A urmat metalizarea cu alamă. La metalizare a lucrat căpitanul Maxim, sub supravegherea lui Borodi Victor...

— Unde lucra acum Borodi Victor?

Ion Romoșan: E și el pensionar. Locuiește, dacă nu mă înșel, la Petrița.

Drumul la Petrița. Din pensionar în pensionar, nimerim la casa lui Borodi Victor, chiar pe strada principală, găsindu-l pe meșter între nepoți.

— Ați lucrat la Coloana infînțată?

Borodi Victor: Am lucrat multe zile în viața mea. (Si el are peste 50 de ani de meserie!) „Dacă vă vorbi de Coloana lui Brăncuși, nu a fost o lucrare frumoasă. Au făcut-o mesterii noștri de la Petroseni. De unde știți că am lucrat sudura? (zîmbeste cu mîndrie). V-a spus Flisek sau Romoșan? (Mesterii sînt flatați cînd își recunosc meritele unui celuilui).

Se pare că mesterul Brăncuși a fost foarte multumit...

Borodi Victor: N-are importanță, ne-am făcut meseria (cu alt ton): Să știți că lucrarea n-a fost ușoară, v-a povestit Flisek. (Remarcă o mai mare încredere în Flisek decît în omul cu barbă). V-a spus cum am transportat-o prin defileu, pe drumul de acum 30 de ani, cum am aranjat-o la Tg. Jiu — am văzut la televizor cum a fost parcat în gară, am ridicat-o sus, mărgică cu mărgică și am sudat-o...

— Povestiți-mi dv. meșterii!

Borodi Victor: Ce să vă povestesc, nu v-au spus Flisek, Romoșan, măistrul turnătorilor Adalbert și Szabo și Anastasia, sau cei de la fundație, frații Perini?

— Unii dintre ei nu mai trăiesc. I-am căutat. Alții sînt risipiți prin țară.

Borodi Victor: Dar Coloana trăiește. Asta va trăi...

— O ultimă amintire am cules-o de la cel mai tînăr muncitor de la Coloană, turnătorul Lăe Căpru. L-am regăsit la uzină, s-a rupt cîteva clipe de lîngă vîpaia oțelului, a venit într-un birou.

— Sînteți frațele lui Lăe Căpru?

Lăe Căpru: Sint chiar eu. De ce?

— Cîți ani ați avut cînd ați lucrat la Coloană?

Lăe Căpru: Exact 14 ani. Eram ucenic.

Lăe Căpru: Și-a păstrat intactă vîrsta, scund, blond, ochi albaștri, puf aurii pe obraz, un zîmbet senin de adolescent, desi are azi 46 de ani.

— L-ați cunoscut pe Brăncuși?

Lăe Căpru: Știam că se lucrează la ceva special, eu lucram ca ucenic formator, și am fost foarte curios să văd, cînd a venit la noi în secție. L-am văzut. Semăna cu Argehi.

Ne-am exprimat nedumerirea. Simpla asemănare dintre cei doi era exclusiv. Lăe Căpru însă a insistat:

Lăe Căpru: Nu știu cum să spun, pe Argehi l-am văzut cu mult mai tîrziu, dar în mîntea mea Brăncuși s-a infînțat ca figură cu Argehi. erau parcă din același neam de oameni...

Ne-am reîntors în Gorj prin defileul Jiului, cu sentimentul încă o dată întărit că a descoperim de o parte și de alta a muntelui aceeași spiță de bărbăți.

ancheta internațională a „Scînteii” Preocupări și perspective în „CALCUL AUTOMAT”

Concomitent cu lucrările de creare și perfecționare a diverselor tipuri de calculatoare, oamenii de știință și specialiștii din industrie dezbat pe larg, amplele implicații ale utilizării acestor noi mașini pentru activitatea și viața omului. În ce fel vom lucra cu ele? Cum vom comunica anume? Cît de departe se va ajunge în utilizarea lor și, mai ales, cît de complexe vor fi operațiile pe care le vor putea efectua?

La Colocviul de tehnică de calcul și calculatoare, organizat recent în țara noastră, au participat, alături de reprezentanții științei românești, și savanți și cercetători de peste hotare, în special matematicieni și ingineri preocupați de aspectele tehnice ale calculului automat. Publicăm mai jos colaborările unor renumiți oameni de știință, specialiști în calculul automat.

SOLUȚII UNOR ECUAȚII CU MILIOANE DE NECUNOSCUTE

Prof. dr. ing. Walter AMELING
Institutul politehnic din Aachen
Republica Federală a Germaniei

Din notau de utilizări diverse ce se întrevăd mașinilor electronice de calcul să dorim să mă refer doar la controlul circulației în marile (și nu numai) marile orașe.

Problema este de o excepțională importanță, dacă ne gândim că este vorba de drumurile timpului a milioane de oameni. Să spunem că din cauza deficiențelor de circulație o persoană pierde inutil pe zi 10-15 minute (pentru un mare oraș cifra nu e deloc exagerată). Înmulțim 15 minute cu, să spunem, cinci sute de mii de oameni (cifra de asemenea este de asemenea în jur de o sută și apoi înmulțim rezultatul cu 30 sau 365 de zile și veți ajunge la rezultate care adevărat astronomice, în care se materializează timpul pierdut, fără folos, într-un anumit interval de timp, de asemenea, trebuie să ținem seama.

Agentele de circulație fac, desigur, ce pot, dar traficul urban crește într-un ritm tot mai amețitor. Apoi un agent postat la un punct de intersecție ignoră ce se petrece la doi kilometri distanță. E adevărat, el poate comunica cu colegii săi prin aparate de radio portative, dar metoda este destul de greoaie și, de altfel, lipsită de eficiență: pur și simplu, creierul omenește este incapabil să rezolve o problemă cu sute de mii de necunoscute, căci, de fapt, fiecare pieton sau mașină, cu traseul și viteza ei variabile, reprezintă o necunoscută...

În prezent, în unele mari orașe ale lumii se experimentează deja calculatoarele „agent de circulație”, pentru a dirija accesul pe marile

trasee, la marile intersecții. Soluția nu e totuși cea mai fericită din punct de vedere economic. Am văzut mari calculatoare afectate acestui scop, dintre care unele costau milioane de dolari, dar s-a constatat că 95 la sută din informațiile ce le căpătau nu prezentau de fapt utilitate directă pentru dirijarea circulației. Un alt aspect: nu e suficient ca o mașină electronică centrală să dirijeze circulația pe baza unui program rigid, ci este mult mai rațional ca ea să-și construiască singură un program în funcție de situația concretă și schimbătoare de la fiecare intersecție. Dar pentru aceasta nu este neapărat nevoie de un creier electronic central.

Îată deci ce ne-a determinat, la Politehnică din Aachen, să alegem o altă soluție. Noi am proiectat o serie de unități „liliput” (întreaga instalație electronică încapă în cîte două cutii ușor transportabile), care se amplacează la fiecare intersecție mai importantă. Este vorba, de fapt, de instalații relativ ieftine și lesne de manevrat. „Operatorul” este însuși agentul de circulație, care comunică mașinilor un anumit program de funcționare. Dacă programul nu este judicios, ea îl respinge.

Dacă se întâmplă o defecțiune într-un anumit punct al rețelei de calculatoare interconectate, sau dacă, dintr-un motiv sau altul, nu li se mai comunică datele necesare, fiecare instalație electronică portativă își elaborează singură un program „de forță majoră”, care asigură o circulație neîntreruptă prin intersecția respectivă, luînd în considerare lățimea străzii, numărul pietonilor, viteza vehiculelor etc.

Noul sistem pe care-l punem la punct la Aachen va face posibil ca și orașele mici să recurgă la controlul electronic al circulației, vîndu-le astfel la securitatea cetățenilor și la buna gospodărire a celui mai pretios bun al omului modern: timpul.

TÎNĂRA GENERAȚIE ÎNVĂȚĂ O NOUĂ „LIMBA STRĂINĂ” — ALGOL

Dr. Peter NAUR
Danemarca

Cu cît lucrăm mai mult cu calculatoarele, cu cît le perfecționăm mai mult, cu atît avem motive să ne mirăm mai puțin de... „calculatoarele” cu care ne-a înestrat natura.

Pentru a beneficia însă de avantajele oferite de calculatorul creat de noi trebuie să-l putem da în funcțiune. Or, această n-o putem face decât adresîndu-l în „limba” sau mai bine zis în „limbile” pe care le cunoaște. Problema limbajelor

programelor de calcul este mult mai complicată decît pare la prima vedere. Ea preocupă de mulți ani pe savanți și în primul rînd pe matematicienii. S-au elaborat de pe acum cîteva asemenea limbaje universale, pentru automatizarea programării. Astfel, în 1960, un comitet format din 13 specialiști din S.U.A. și din mai multe țări europene au pus la punct așa-numitul limbaj ALGOL, care cunoaște în prezent o largă răspîndire. Secretarul acestui comitet a fost chiar semnatul acestor rînduri și tot el a redactat și raportul final.

Alături de ALGOL, se mai pot cita și alte asemenea limbaje: FORTRAN (folosit în S.U.A. de firma I.B.M.), COBOL (utilizat mai mult în scopuri de evidență comercială), LIMBUS PL-1 etc. Fiecare dintre ele își are avantajele și dezavantajele sale. ALGOL-ul (ca de altfel și FORTRAN-ul) este relativ simplu și foarte intuitiv: utilizează, de pildă, cifrele arabe, literele alfabetului englez, precum și un număr de 22 cuvinte din engleză: „dacă”, „atunci”, „pentru”, „început” etc., fiindu-i de asemenea proprii, operațiile aritmetice obișnuite, paranteze, semne de punctuație. Așadar, un limbaj relativ apropiat de cel curent, sau, mai bine zis, apropiat de limbajul matematic obișnuit. Capacitatea noastră de a produce calculatoare crește și ea neîncreștat. Dar toate acestea nu-si ating scopul dacă nu avem și oamenii care să le înțeleasă și să primească etape indispensabile, care să știe să li se adreseze pe „limba lor”.

Cred că, în primul rînd, tînerul, cel care vor trăi mai mult decît generațiile viitoare, trebuie să înțeleasă „limba” calculatoarelor. În unele mînu nu te vei putea descurca fără să cunoști „limba” calculatoarelor.

La noi, în Danemarca, ALGOL se învață încă de pe acum în licee, și puțin în înțeleasă și însușit chiar de copiii de 12-15 ani. Desigur, sînt necesare pentru aceasta unele cunoștințe de matematică elementară, accesibile unui elev de liceu. Deocamdată, învățămîntul programării calculatoarelor în învățămîntul mediu se desfășoară pe baze experimentale, însă, după părerea mea, cu deplin succes.

De altfel, predarea unui limbaj de tipul ALGOL-ului nu-și propune numai un scop strict utilitarist, ci își poate dovedi eficiența chiar făcînd totală abstracție de calculator. În adevăr, pe această cale putem educa gîndirea, putem obișnui pe tînar să „formalizeze” procese diverse, să le descrie într-o formă cît mai logică și mai coerentă, investimîndu-le în „străile matematice”.

Găsirea de profesori, pentru a preda bazele programării și tehnicii calculatoarelor nu este o problemă ușoară. Adevărat, noi recurgem la inginerii, la specialiștii care, direct din producție, trec la catedră și vorbesc elevilor despre noua știință. Realitatea este că, în prezent, avem mai mulți elevi doritori și capabili să o studieze, decît profesori care să satisfacă această cerință. Și, totuși, trebuie să depunem eforturi ca să înaintăm pe front larg, să înflăcăram și să mobilizăm energiile tinere generații, să dezvoltăm învățămîntul la toate nivelurile (și nu numai la cel academic). Și începutul trebuie să-l facem cu „limbajul” calculatoarelor. O dată această însușit, misterul calculatoarelor dispare și mașina se preface într-un simplu instrument.

SFATURILE CREIERELOR ELECTRONICE?

Prof. A. W. WILKES
Universitatea din Cambridge
Anglia

Pînă în prezent omul era separat de calculator. Dacă o persoană avea nevoie să recurgă la serviciile unui calculator, își redacta întrebările, se ducea în încăperea unde lucra mașina, „stătea la rînd”, introducea în mașină și aștepta răbdătoare răspunsul.

Perfecționările tehnice fac posibil ca accesul la calculatoare să se generalizeze într-o măsură nebanuită. Pentru aceasta vom avea nevoie doar de un fel de mașină de scris cu o legătură telefonică cu centrul de calcul, care se află poate la 100 km sau 1 000 km de utilizator. Cu alte cuvinte din laboratorul de cercetare de la punctul de comandă al unei mari uzine metalurgice, de la ghișeu unei bănci sau de la biroul de contabilitate al unei mari companii, pot intra direct în legătură cu un calculator supraputernic nevăzut, cărui adresă o întrebare? Seful de departament și care să capeti răspunsul pe loc.

Să ne închipuim că o întreprindere se preocupă de problema depozitării produselor sale în cele mai bune condiții și că a intervenit o „situație”. Care este cauza? Seful de departament se așază la masa de lucru, „bate la mașină”. Întrebarea, și, într-o secundă, capătă o informare completă asupra situației mărfurilor din depozit, asupra modului în care se „scurs” ele spre distribuitori, asupra perspectivelor etc.

DE PRETUTINDENI

TEZAUR ANTIC
Un locuitor din satul bulgar Karavelovo a găsit, în cursul unor lucrări agricole, un tezaur cuprinzînd 41 de monede. Acestea sînt în majoritate tetradrahme din Tasoș și Atena și dinari din secolele I și II e.n.

„RASISMLUL FALSIFICĂ BIOLOGIA UMANĂ”
U.N.E.S.C.O. a dat publicității o declarație în problema rasismului și prejudecăților rasiale, care cuprind concluziile unei ample analize făcute timp de o lună de 18 experți din 16 țări. Experții au ajuns la concluzia că „Rasismul falsifică grosolan cunoștințele referitoare la biologia umană” și că „problemele umane pe care le ridică relațiile numite „rasiale” au o origine mai mult socială decît biologică”. Această declarație este rezultatul unei analize a proble-

TROFEU CINEGETIC
În mesteaul Rîsniak, din regiunea Gorski Kotar, a fost înșutec un cerb considerat a poseda unul dintre cele mai frumoase trofee vîinate în Iugoslavia. Coarnele cerbului au forma unui polițgon neregulat cu 14 laturi și cîntăresc peste șapte kilograme.

ULTIMA CĂLĂTORIE A LUI „QUEEN MARY”
Transatlanticul „Queen Mary” și-a încheiat cea din urmă cursă sub pavilion britanic, sosind joi în portul Southampton. Peste 1 600 de persoane au însoțit celebra navă în această „călătorie de despărțire”. „Queen Mary”, care a fost vîndută nu demult de compania engleză „Cunard” municipalității din Long Beach (California), va părăsi definitiv Anglia la 31 octombrie, cînd va porni în larg pentru a întreprinde, de data aceasta sub auspiciile noilor proprietari, ultima sa croazieră de 39 de zile.

RADIOTELESCOP GIGANT
În cadrul unui simpozion internațional de radiotelescopie și telescopie radar, care are loc la Institutul de tehnologie din Massachusetts s-a anunțat că în Anglia se va instala un radiotelescop cu un diametru de 122 metri, a cărui construcție va dura între 3 și 5 ani. Telescopul, a cărui amplasare nu a fost încă hotărîtă, va fi în legătură cu observatorul Jodrell Bank printr-un sistem de micro-

BRĂNCUȘI la această

(Urmare din pag. a V-a)

mentelor, de la meșter la meșter. Înțelegerea spontană, francă, inteligentă, făcea cuvîntul inutil. — Ce urma să faceți în timpul liber? — Întrebăm.

Ion Alexandrescu: Cred că în timpul liber Brăncuși se gîndea tot la lucrul lui. Locuia la Hotel Regal. Eu stăteam la „Mielul Alb”. Camera lui era la parter, izolată de celelalte, cu geam la stradă; avea o suprafață de circa 3x4 m, și era foarte simplu mobilată: o dormeală, o mică, un lăptos în colț, un sifonier de tip popular, cu două uși, un scaun cu spătar pe care am văzut mereu haina lui, și două scaune de bucătărie. În loc de covor, pe jos era întinsă hirtia pe care desena acele motive ce trebuiau transpuse pe portal: schitele erau făcute în cărbone aproape la scara 1/1. Pe parcurs mi-am dat seama că dînsul lucra și noaptea, sau de vreme, în zorii, deoarece la ora la care veneam eu (9 dimineața), avea schitele cu motive noi, hirtii rupte și aruncate într-un colț, resturi de cărbone folosite. După cum îmi spusese, nu-l întrebam niciodată nimic. Apoi lua schita, o tăia cu foarfece, restul îl făcea sul și-l puneia în geamantan, iar partea tăiată, o puneia pe dormeală. Pe urmă se spăla pe mîini, lua plicul cu fotografiile, se așază la masă și, dintr-o dată, începea să trimească să-i cumpără țigări: un pachet de 100 de țigări „ționale”. (Fuma foarte mult, țigara de țigări). La înapoierea mea, era îmbrăcat, cu schita de pe dormeală făcută sul. Mă întrebă: „Ai toate uneltele necesare la tine?” Le aveam. „Haide să mergem”.

Ion Alexandrescu: Ne urcam pe scelă, eu măsuram distanța după cum îmi spunea dînsul, iar dînsul desena cu cărbone, după schita în mărime naturală ce o adusesse; și, înă de dînsul, începuse să sculptez, adică să adăncesc liniile desenate în cărbone, (cu tăietura în formă de V). Sculptam un motiv pînă ce îl convenea adîncimea și lățimea. Pe urmă se da jos, stătea pe o bancă așezată la distanța pe care mi-o ceruse, și mă conducea de la un punct la altul, dacă era cazul să mai adîncesc sau nu. După ce primul motiv era bun și aprobat de dînsul, eu continuam, iar dînsul stătea în continuare pe bancă, dar în timpul acesta își curăța merele, minca și iar țigara, circa 2-3 ore, pînă cînd terminam tot ce era de făcut pe schita.

Pentru azi, numai atât. Vom vedea mine ce vom mai face.”

Se observă și aici, în munca la Portal, ca și dincolo, la Petroseni, în lucru la Coloana Infinită, același proces de calmă elaborare a ideii, prin care se reprezintă și, în fine, se realizează, de către artistul carea materia. Ca și în restul operei, și în acest ansamblu monumental de la Tg. Jiu, ideea se afla încorporată în materia ei brută, iar artistul o degaja treptat, păpînd structura lemnului, a metalului, a pietrei. Astfel bănuim că se explica exercițiile de construcție a mesei de la Polana și de la Casa Bălănescu din Tg. Jiu, astfel ne apar meditațiile artistului în fața modului Coloanei Infinită, la Petroseni (scenele cu Oancea), acest sens îl capătă elaborarea motivelor Portalului, prin dialogul nocturn sau solar cu piatra.

Mărturiile lui Ion Alexandrescu par să ne confirme.

Ion Alexandrescu: Se uita ce fac pietrarilor fără să spună nimic. (Mai erau doi, și îi pusesse să lucreze bănci, dar a fost nevoit să-i concedieze după o lună, căci se contrazeau cu dînsul). Privea Portalul din toate părțile. Se ducea pe alee pînă-n fund la Jiu, unde era masa cu cele 12 scaune. Pe parcurs, se oprea sau în stînga, sau în dreapta, se plimba în înălțim parcului sau pe digul Jiului, și pleca, revenind seară, făcînd același drum și cu aceleași poposiri. Mie mi-a spus, după cîteva zile, să mă ocup de cei doi copilarii, să nu cioplească în piatră (adică băncile), ci să cioplească așa cum cioplește țărănul lemnul pentru stîlpii de la poartă. „Să rămîni urme de dală, neregulate, adică să se vadă că a ciopleșit de mîna om, nu turnat”.

Cel puțin aici, în Gory, la el așază, — ca de altfel și-n Impasse Ronsin, la Paris — Brăncuși cultiva o anumită ambianță stimulatoare plină de sugestii, legată direct sau indirect de motivele fundamentale ale creației lui, cu un savant ce nu se poate niciodată sustrage preocupărilor lui cardinale, năruind cu sine sau căușind apropierea liniștitoare a bibliotecii. La Paris martorii ne povestesc, iar în acest sens reținem amintirile ing. St. Georgescu-Gorjan — Brăncuși asculta muzică, o anumită muzică folclorică, a cărei simplitate rafinată, al cărui ritm, ale cărei modulații (distorsionate la pateroul său, de o construcție specială), se întinueau într-un punct ideal al esențelor cu muzica Goryului său.

Revenim la amintirile ing. St. Georgescu-Gorjan: St. Georgescu-Gorjan: Artistul avea o mare simpatie pentru muzica folclorică din țara sa natală. Mai tîrziu le-am ascultat în reproducere normală. Dar fiecare disc mai avea, pe lângă gaura centrală de prindere în pivotul platoului și o alta, excentrică, sfîredită de Brăncuși. Primind discul pe platou, în gaura excentrică, ritmul normal al melodiei suferea neașteptate transformări, deoarece viteza se modifica mereu, în cursul fiecărei rotații... Prin înversarea melodiei — relatează ing. St. Georgescu-Gorjan — și continua variație a ritmului se obțineau efecte dintre cele mai bizare, dintre cele mai neașteptate, ce atît mai bizare, cît melodiile erau și așa destul de neobișnuite, prin exotismul lor. Experimentele acestea, combinate din cînd în cînd și cu modificări bruște ale vitezei de rotație a platoului, au fost repetate și cu discuri de muzică populară românească, foarte cunoscute. Efectele sonore erau parca și mai bizare, deoarece transformările melodice obținute dădeau cu totul altceva decît cîntecele cu care eram obișnuți.

fele cîte o femeie, la Jiu, bîntîind cu un mal de lemn cămăși de cîneap. Îi plăcea, de asemenea, să se plimbe prin griu, și mai ales pe acolo unde erau foarte multe flori, din care rupea cîteva.

Ne mai întrebăm ce l-a dăruit artistului acest Gory pe care l-a omagiat prin suprema sa operă?

În aceeași perioadă a lucrului la Tg. Jiu, Brăncuși se întorcea acasă, la Hobița, la ai săi, iar această întoarcere, cu toate cele ce se petrec au, nu apare ca o revenire la mîtură. Am refăcut acest drum prin martorii, prin ultimii martori, Hie Nicoloiu. S-a întors, ca de obicei, cu trăsura lui Peschir, un birjar din Tg. Jiu (mi se pare că a murit și el) și a tras la mine. Prima oră cînd a venit în sat, n-a vrut să rămîna noaptea la noi, mi-a cerut trăsura să se ducă acasă, la soara-să. „Vreau să dorm pe rogojină, ca atunci cînd eram copil”. A venit ca-acasă a doua zi, pe la prînz.

Ne-am dus la cimitirul Hobiței. În lunca Bistriței, într-o după-amiază de aur, cînd, așa cum se spune, cel plecat se împacă țărșii cu lumea, revărsînd asupra ei o lumină de eden. Cele mai multe cruci sînt scufundate în pămînt, răstîgînte într-o rină, înnegrite de antotimpuri. Cu dificultăți, am aflat și crucea părintilor — una aproape risipită, cealaltă cu numele așezat, un B. și un C. strîlucă ca o hermină scrisă în fibra de lemn, în culoarea stînsă a lacrimii de stejar. Mi-am amintit că G. V. Paleolog detine de la Brăncuși o dorită testamentară privind crucea care ar fi trebuit consacrată mamei artistului. Pe lemn ar fi urmat să se scrie doar atât: Mama — mama lui Brăncuși. Nu s-ar putea opera împlini această dorință? Hobițenii, și mai ales rubedeniile, purtătoare ale aceluiași nume, n-ar putea avea aia în pădurea Gorjului un stejar care să străjuiască amintirea acestui mame, nu mai puțin anonimă și cîntec, ca și Smaranda lui Crașni?

Am trecut pe lângă „pragul” casei părintești. O băstură goală, dinădă de piatră memorială plantată în această primăvară, la aniversarea nașterii artistului. Un coroduz, martor probabil al copilăriei, groapa unei fîntîni în care Costache se va fi gîndit la Brăncuși, la Hobița și la stea trîntă scotocă apă proaspătă din această fîntînă la Hobița? Nu i-am putea consacra tocmăi lui, o fîntînă, o fîntînă simplă cu ghizduiri de lemn, prănuindu-l după o străveche tradiție, o tradiție pe care artistul aia a lăsat-o să treacă în uitare. Nu i-am putea consacra tocmăi lui, o fîntînă, o fîntînă simplă cu ghizduiri de lemn, prănuindu-l după o străveche tradiție, o tradiție pe care artistul aia a lăsat-o să treacă în uitare.

Elena Dăneș: Îmi amintesc de unchiul, îl tin minte, cum să nu, desi erau micuți. Îi sînt nepoată de frate, ca și Maria și Ileana Nicoloiu, tata și cu nepoții amari și cu amăr și Ileana Dăneș, nepoată a artistului, ne povesteste îmbindu-ne cu must în ucele de limi.

Elena Dăneș: Îmi amintesc de unchiul, îl tin minte, cum să nu, desi erau micuți. Îi sînt nepoată de frate, ca și Maria și Ileana Nicoloiu, tata și cu nepoții amari și cu amăr și Ileana Dăneș, nepoată a artistului, ne povesteste îmbindu-ne cu must în ucele de limi.

Elena Dăneș: Cum să nu!... Pînă nu l-a trimis bani și soarel Maria să-i plătească casa nouă, chiar o plăteam să-i îngrăjească o odale, care să fie numai a lui, ba înainte de plecare, ne spunea că vrea să-și întemeieze o casă, făcută cu mina lui, aici la Hobița.

Unde? — Unde? — Unde?! Ne-am mirat și noi... Colo, pe creasta dealului (ne arată cu mîna), în afara satului, de unde se vede bine lunca Bistriței, și se văd și muntii... N-a mai apucat s-o mai facă. Ultima petrecere cu el a fost parcă de rămas bun... Ne-a interesat această petrecere hobițeană cu rubedeniile, răspunzînd în concepția lui Brăncuși — unui ritual al familiei la care artistul s-a conformat, cu aceeași smerenie ca în toate actele lui fundamentale. Într-un fel această masă vie a familiei a fost tot un act de artă.

Despre ea, despre această masă cu rubedeniile, ne-a vorbit tot Hie Nicoloiu, care păstrează cele mai proaspete amintiri.

Hie Nicoloiu: Nu în sat, ci pe deal, la Cloaca, lângă castanii părintești. Am pregătît din vreme tot ce trebuia, am dus acolo ce sîmț noi că-i place lui. Am chemat și doi lăutari. Nenea Costache mi-a zis însă să-i chem sau și pe moș Slabu, un scripcar bătrîn cărui îl dăruise el, cînd a plecat din țară, o vioară. Moș Slabu a venit cu vioara aceea, dar din vioară a cîntat Brăncuși... — Unde este vioara? — Unde? — Cine mai știe... Si moș Slabu a murit, și vioara s-a pierdut... S-a pierdut și a pierdut... Dar sunetele sî, pe deal, Cloaca, lângă castanii părintești, au rămas parca în văzduhul acestei toamne care îl celebrează pe Brăncuși.

A rămas intactă atmosfera motivelor. La plecare, unul dintre intelectualii satului, prof. Gh. Ceaușescu, un înțeles al tainelor lui Brăncuși și, mai ales, al tainelor spiritului popular, mi-a spus: — Știi că Hobița și patria doinelor cu hăuț, că oamenii noștri cîntă de cînd se nasc și pînă mor, că se strîng unii pe alții din deal în deal hăuțînd într-un anume fel, că modulățiile acestea (ne amintim de distorsiunile sonore practice de Brăncuși!) poartă la noi numele de hăuțuri?... Mai sînt și alte taine de care trebuie să ne apropiem încet și cu grijă.

Ce anume detine Hobița din taina lui Brăncuși? Ce zestre nestîmă, nemărturisită sau indescifrabilă i-a dat? — Într-un provizoriu „armistitiu” al gîndului, am convenit că această Hobița l-a dăruit artistului o zestre magică.

VIZITA PREȘEDINTELUI REPUBLICII ISLAMICE PAKISTAN, AYUB KHAN

TOASTUL PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

TOASTUL PREȘEDINTELUI REPUBLICII ISLAMICE PAKISTAN

Președintele AYUB KHAN, după ce a mulțumit pentru primirea călduroasă, ospitalieră, a spus: Așteptăm cu nerăbdare să cunoșcim înălțătorul dv. popor și țara dv. progresistă, care a realizat importanți pași înainte în domeniile agriculturii și industriei, sub conducerea ei dinamică.

Nu mă îndoiesc că întrevederile mele cu Excelența dv. și cu distincții dv. colegi ne vor ajuta să înțelegem punctele noastre de vedere în probleme de interes internațional și bilateral. Este o mare satisfacție pentru noi faptul că relațiile dintre România și Pakistan s-au dezvoltat necontenit într-un spirit de colaborare și în acest spirit ne-am strâns cu tărie, prietenesce, miinile. Înțelegerea noastră reciprocă se bazează pe conștiința că împărtășim o experiență comună și un punct de vedere comun. Noi, în Pakistan, nutrim un puternic sentiment de stimă față de principiile înalte care călăuzesc România în relațiile sale cu alte țări. Vorbitorul a subliniat că alegerea unanimă a ministrului de externe al României în funcția de președinte al Adunării Generale a O.N.U., primul reprezentant al unei țări socialiste care ocupă această funcție, este o dovadă a înaltei stime pe care întreaga lume o nutrește față de România.

Am avut plăcere — a spus în continuare vorbitorul — să primim în 1964 pe Excelența sa dl. Maurer. În cursul acestui an, dl. Mănescu a fost la noi ca răspuns la vizita ministrului nostru de externe. Aceste vizite au contribuit la prietenia noastră. Ne vom strădui să depunem eforturi pentru ca această prietenie să devină mai profundă și mai largă. Dispunem de mijloace pentru îndeplinirea acestui obiectiv. Un protocol comercial, care va spori substanțial relațiile noastre comerciale, a fost semnat la începutul lunii octombrie și în curând se va semna un acord cultural. Sper că vom încheia, de asemenea, un acord de cooperare economică și tehnică pe termen lung.

Pakistanul, ca și România, este angajat într-o politică de stabilire a unor relații pașnice cu toate țările lumii. Credem că deosebirile de sisteme sociale nu trebuie să stea în calea relațiilor prietenești dintre state. Noi credem în principiul respectului deplin față de suveranitatea și independența tuturor țărilor și în principiul neamestecului în treburile lor interne. Punem un accent deosebit pe dezvoltarea relațiilor de bună vecinătate pe o bază bilaterală.

Știm că aceste obiective sînt scumpe, aproape și de inimă noastră. Toate țările trebuie să colaboreze reciproc în promovarea cauzei păcii și stabilității internaționale. Actuala situație internațională instabilă este un obiect de profundă îngrijorare pentru toate țările care și-au dobîndit recent independența după dominația colonială. Există pe toate continentele zone de tensiune și conflict și acestea continuă să reprezinte o amenințare constantă pentru pacea mondială. Evenimente recente au arătat în modul cel mai limpede cu putință că națiunile nu pot considera pacea ca ceva de sine înțeles. Este, de aceea, de primă importanță ca toate statele iubitoare de pace să se unească pentru a elimina focarele de încordare și să contribuie la rezolvarea disputelor potrivit angajamentelor internaționale și în conformitate cu principiile echității și dreptății. A ignora aceste principii înseamnă a ne primejdi pe noi înșine. Tocmai în concordanță cu aceste principii dorim noi să rezolvăm disputa cu India referitoare la Jammu și Kashmir și să stabilim o pace trăinică în subcontinent.

Într-o altă regiune a lumii, Orientul Apropiat, care nu este departe de noi, am văzut nu de mult apărînd o situație gravă. Este în interesul comunității mondiale ca această serioasă amenințare care continuă la adresa păcii să fie eliminată fără întârzieri. Credem în mod ferm că retragerea imediată a Israelului din teritoriile ocupate rămîne o condiție esențială pentru revenirea acestei regiuni la o situație normală.

În continuare vorbitorul a arătat: Sîntem și noi foarte îngrijorați de continuarea războiului din Vietnam. Nu credem că poporul vietnamez i se poate impune o soluție militară și sîntem convinși că se va putea găsi o soluție numai dacă poporul vietnamez i se va îngădui să decidă asupra propriului său viitor fără amestec din afară.

După ce a mulțumit din nou președintelui Consiliului de Stat pentru cuvintele amabile rostite și pentru primirea generoasă, feldmaresalul Ayub Khan a toastat în sănătatea secretarului general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Nicolae Ceaușescu, a președintelui Consiliului de Stat, Chivu Stoica, a președintelui Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, în sănătatea celor prezenți, pentru progresul continuu și prosperitatea Republicii Socialiste România, pentru prietenia trăinică între Pakistan și România, pentru pacea mondială.

Acad. Alexandru Rosetti, directorul Centrului de cercetări fonetice și dialectale al Academiei, a părăsit vineri Capitala îndreptîndu-se spre Italia. Omul de știință român a reprezentat țara noastră la Colocviul internațional de geografie lingvistică de la Roma, unde va prezenta comunicarea intitulată „Contribuția lingvisticilor români în geografia lingvistică”.

Prof. dr. Ioan Stoia, directorul Centrului de reu-

DINELUI OFERIT DE TOVARĂȘUL GHEORGHE RĂDULESCU ÎN CINSTEA DELEGAȚIEI GUVERNAMENTALE A U. R. S. S.

Vicepreședintele Consiliului de Miniștri, Gheorghe Rădulescu, a oferit vineri seara în saloanele hotelului Athenae Palace un dîneiu în cinstea delegației guvernamentale a Uniunii Sovietice, condusă de V. A. Kirilin, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., care se află în țara noastră pentru a participa la deschiderea expoziției comercial-industriale a Uniunii Sovietice.

Au participat Vasile Sandru, adjunct al ministrului afacerilor externe, Victor Ionescu, președintele

Camerei de Comerț, Horia Hulubei, vicepreședinte al Consiliului Național al Cercetării Științifice, membri ai conducerii unor ministere și organizații economice.

Au luat parte, de asemenea, A. V. Basov, ambasadorul Uniunii Sovietice la București, membri ai ambasadelor, precum și specialiști sovietici care se află în țara noastră cu prilejul expoziției.

Dîneul s-a desfășurat într-o atmosferă prietenească.

(Agerpres)

SIMPOZIONUL: „LUCRĂRILE CELUI DE-AL V-LEA CONGRES INTERNAȚIONAL DE CIBERNETICĂ”

Vineri după-amiază în aula Academiei de studii economice din Capitală a avut loc un simpozion cu tema „Lucrările celui de-al V-lea Congres internațional de cibernetică”, organizat de Centrul de calcul economic și cibernetică economică București.

Au participat economiști, matematicieni, ingineri și alți specialiști din întreprinderi și unități economice, institute de învățămînt superior și de cercetări științifice. Cuvîntul de deschidere a fost rostit de acad. Grigore Moisil.

Prof. Manea Mănescu, membru

correspondent al Academiei, președintele Centrului de calcul economic și cibernetică economică, a prezentat un referat privind orientări și tendințe în cibernetică economică. În continuare, prof. Edmond Nicolau, dr. Dragoș Vaida, dr. ing. Mariana Belis, dr. Sergiu Rudeanu și dr. Constantin Bălăceanu au prezentat comunicări privind: aspecte noi în cibernetică, informatică și decizii; mașinile semantice și probleme matematice ale ciberneticii și probleme privind biocibernetică.

(Agerpres)

TOVARĂȘUL ROMAN MOLDOVAN S-A ÎNTORS DIN R. P. BULGARIA

Vineri seara s-a înapoiat în Capitală tovarășul Roman Moldovan, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, președinte al Consiliului Național al Cercetării Științifice care, în fruntea unei delegații, a

făcut o vizită în Republica Populară Bulgară, la invitația Comitetului de Stat pentru Știință și Progres Tehnic.

(Agerpres)

„ZIUA INTERNAȚIONALĂ A VIETNAMULUI”

ADUNAREA PUBLICĂ DIN CAPITALĂ

„Ziua internațională a Vietnamului”, proclamată de Conferința mondială asupra Vietnamului, care a avut loc anul acesta la Hanoi, a fost marcată în Capitală printr-o adunare publică organizată, vineri după-amiază, de Comitetul național pentru apărarea păcii și Comitetul național de solidaritate cu lupta poporului vietnamez. La Casa de Cultură a raionului I Mai, unde a avut loc adunarea, erau prezenți numeroși oameni ai muncii din întreprinderile și instituțiile bucureștene, oamene de știință și cultorați, reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, ziaristi. Au luat parte Hoang Tu, ambasadorul R. D. Vietnam la București, și membri ai ambasadelor.

Adunarea a fost deschisă de prof. dr. docent Stanca Ștefan. A luat apoi cuvîntul prof. univ. Tudor Ionescu, președintele Comitetului național pentru apărarea păcii și al Comitetului național de solidaritate cu lupta poporului vietnamez. „Ziua internațională a Vietnamului” — a spus, printre altele, vorbitorul — prilejuiește în țara noastră, ca și în întreaga lume, o largă manifestare de condamnare a războiului dus de S.U.A. în Vietnam, de mobilizare a opiniei publice mondiale pentru a determina cumarea acestei agresiuni. Condamnînd acțiunile pe care imperialismul le întreprinde în intenția lor de a înconchega braviul popor vietnamez, vorbitorul a relevat că ne străduim să evităm războiul și să luptăm pentru apărarea patriei și ființei naționale, pentru independența și suveranitatea. El a amintit, de asemenea, amploarea crescîndă a acțiunilor de protest pe plan internațional, în care se înrolează tot mai multe personalități de înaltă autoritate, organizații și mîșcări de masă.

Partidul Comunist Român, guvernul Republicii Socialiste România, întregul nostru popor — a spus în continuare vorbitorul — au condamnat cu hotărîre agresiunea americană în Vietnam, și-au afirmat conștient și solidaritatea față de lupta dreaptă a poporului vietnamez. Poporul român i-a acordat și continuă să-i acorde în permanență ajutor material, politic și moral, conștient că astfel își îndeplinește o datorie internațională de prim ordin.

Vorbitorul a relevat influența negativă pe care agresiunea americană în Vietnam o exercită asupra întregii evoluții internaționale, primăjdia de război pe care ea o generează, obstacolele pe care le ridică în calea soluționării problemelor internaționale. În încheiere, el a spus: Poporul român, care cu fermitate și-a pus pînă capăt războiului dus de S.U.A. în Vietnam, să înceteze definitiv și necondiționat bombardamentele asupra R. D. Vietnam, să fie retrase toate trupele americane și să se respecte drepturile poporului vietnamez de a fi stăpînul propriilor sale destine.

În numele colectivului uzinelor „Autobuzul” din Capitală a luat apoi cuvîntul mecanicul Iordache Dobru. Ne alăturăm glasul de protest celor care, pe toate meridianele globului, se ridică cu fermitate în apărarea cauzei sfinte a Vietnamului, a spus el. Sustinînd cu toată hotărîrea poziția partidului și guvernului nostru, ne reafirmăm sprijinul ferm față de lupta plină de eroism a poporului din Vietnam.

În numele studenților din centrul universitar București a luat cuvîntul Vasile Neagu, student la Facultatea de științe juridice. Impreună cu întregul popor român, a spus el, sîntem hotărîți să sprijinim pînă la victoria finală cauza dreaptă a poporu-

lui vietnamez în lupta sa plină de eroism împotriva agresiunii imperialiste, expresie a dragostei noastre frățiești față de eroul popor vietnamez o constituie caldă și sincera prietenie cu care înconjurăm pe tinerii studenți vietnamezi, care învață în universitățile noastre și căzura le vom acorda și în viitor întregul nostru sprijin.

În încheierea adunării, participanții au adoptat o motiune în care se spune printre altele: Opinia publică din țara noastră cere încetarea imediată și necondiționată a bombardamentelor americane asupra orașelor și satelor R. D. Vietnam — sarcină majoră fără de care nu se poate concepe crearea unor premise favorabile rezolvării problemei vietnameze — retragerea trupelor intervenționiste americane și a tuturor celorlalte trupe străine din Vietnamul de sud. Poporul vietnamez să fie lăsat să-și rezolve singur, fără nici un amestec din afară, problemele vieții sale interne, problemele unității și construcției sale noi, potrivit intereselor și năzuințelor sale naționale. Sustinem pe deplin poziția R. D. Vietnam și a Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud, singurul reprezentant autentic al populației sud-vietnameze.

(Agerpres)

DUPĂ VIZITA ÎN ȚARA NOASTRĂ A PRIMULUI MINISTRU INDIRA GANDHI CONVORBIRILE ROMÂN-INDIENE

O manifestare a sentimentelor prietenești pe care și le nutresc reciproc popoarele română și indiană, a strînselor relații de colaborare dintre România și India — astfel ar putea fi caracterizată sintetic vizita efectuată în țara noastră de primul ministru al Indiei, Indira Gandhi. Inscrinduse ca o verigă importantă în seria de întrevideri oficiale din ultimii ani, dintre conducătorii celor două state, vizita înaltului oaspete indian a adăugat antecedentelor de bun augur pentru legăturile bilaterale elemente noi, de natură să fertilizeze relațiile dintre cele două țări.

Programul vizitei, bogat în conținut și variat ca activități, a permis oaspetelui să ia cunoștință direct de înfăptuirii și preocupării poporului nostru, angajat într-o vastă operă de dezvoltare multilaterală a României. Prețindîndu-se la București și în regiunea Ploiești, în întreprinderi industriale, instituții culturale sau artistice — oaspeții s-au putut convinge, prin primirea călduroasă ce li s-a făcut, de înalta prețuire pe care o nutrește poporul român față de India și de admirația sa față de uriașă bogăție de valori spirituale pe care acesta le-a făcut din cele mai vechi timpuri și pînă în zilele noastre.

Vizita a prilejuit, totodată, numeroase contacte și întîlniri. În timpul sederii în România, primul ministru indian a fost primit de secretarul general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Nicolae Ceaușescu, de președintele Consiliului de Stat, Chivu Stoica. De asemenea, președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, și primul ministru al Indiei au avut convorbiri oficiale. Contactele și convorbirile distinsului oaspete, desfășurate într-o atmosferă de înțelegere reciprocă și cordialitate, au ocazionat un larg schimb de păreri asupra evoluției relațiilor româno-indiene, cit și în legătură cu unele probleme internaționale. Primul ministru al Republicii India a adresat secretarului general al C.C. al P.C.R., Nicolae Ceaușescu, și soției sale invitația de a vizita India. În scopul cunoașterii contactelor între cei doi șefi de guvern, o invitație similară a fost făcută președintelui Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, și soției sale. Invitațiile au fost acceptate cu plăcere.

Prietenia româno-indiană și relațiile dintre cele două țări au o frumoașă tradiție. În cei aproape 20 de ani care au trecut de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre România și India, colaborarea dintre ele a urmat un curs ascendent. An de an au crescut și s-au diversificat schimburile comerciale, iar cooperarea economică bilaterală și-a găsit o înfrînșurare în construirea primei rafinerii din sectorul de stat al Indiei, cea de la Gauhati, cu colaborarea României. După cum se știe, chiar în zilele care au precedat vizita premierului indian în România, a fost semnat un nou acord de cooperare între cele două țări pentru construirea unei alte rafinerii, mai mari, la Haldia. În ce privește schimburile culturale, este semnificativ că în luna mai a acestui an a fost semnat un nou program de schimburi culturale și științifice bilaterale.

Evidențind starea pozitivă a relațiilor dintre România și India, convorbirile de la București au reliefat că progresele obținute de către cele două țări în dezvoltarea lor economică și culturală creează posibilități sporite pentru extinderea și diversificarea relațiilor bilaterale în toate domeniile. Așa cum subliniază și Comunicatul comun cu privire la vizită, „există condiții favorabile pentru largirea sferei cooperării economice, culturale și tehnico-științifice reciproc avantajoase între România și India”.

Radu BOGDAN

SPORT SORȚII AU DECIS:

- Rapid — Juventus
- Steaua — Valencia

Ieri după-amiază, la Madrid, Comisia U.E.F.A. a stabilit prin tragere la sorți optimele de finală ale „Cupei cupelor” și ale „Cupei cupelor” la fotbal. Iată ce au decis sorții:

„Cupa campionilor europeni”: Hvidovre (Danemarca) — Real Madrid (Spania); Dinamo Kiev (U.R.S.S.) — Gornik Zabrze (Polonia); Rapid Viena (Austria) — Eintracht Braunschweig (R.F.G.); Benfica Lisabona (Portugalia) — St. Etienne (Franța); Sarajevo (Iugoslavia) — Manchester United (Anglia); Vasas Budapesta (Ungaria) — Valur Reykjavik (Islanda); Sparta Praga (Cehoslovacia) — Anderlecht (Belgia); Juventus Torino (Italia) — Rapid București.

„Cupa cupelor”: Standard Liège (Belgia) — Aberdeen (Scoția); Torpedo Moscova (U.R.S.S.) — Spartak Trnava (Cehoslovacia); Bayern München (R.F.G.) — Vitoria Setubal (Portugalia); N.A.C. Breda (Olanda) — Cardiff City (Țara Galilor); Olympique Lyon (Franța) — Tottenham Hotspur (Anglia); Vasas Győr (Ungaria) — A. C. Milan (Italia); Wisla Cracovia (Polonia) — Hamburg S.V. (R.F.G.); Valencia (Spania) — Steaua București.

ambele goluri, unul înscris de Zigoni (altă cunoștință a noastră din iunie), celdalt de extrema stînga, Menechelli.

În afara lui Zigoni și Gori, din lot fac parte și alți internaționali „azzurri”: portarul Anzolin, fundașii Leoncini, mijlocașii Bertellino I, Sarti și Salvadori, atacanții Menechelli și De Paoli, ultimul jucînd împotriva României în meciul de la Napoli. Dar „piesele grele” ale torinezilor pot fi considerați spaniolul Del Sol și brazilianul Sidney Cunha (ambii de cîte 32 de ani) — ultimul binecunoscut sub porecla de „Cineșino”. Ași ai tehnicii, cu o mare ritmicitate, capabili de un volum însemnat de activitate în teren, cei doi au un rol decisiv în aplicarea movementului.

Juventus se află acum, după patru etape, pe locul al II-lea în clasamentul italian; cu șase puncte, două victorii, două partide egale, golurile 6-1 (la egalitate cu A. C. Milan și Bologna).

Acesta a fost deci norocul Rapidului.

În ce o privește pe Steaua, sorții n-au fost nici prea răi, nici prea buni. Nici prea răi, pentru că de Tottenham are parte Lyon, iar de A. C. Milan... Vasas din Győr, dar nici prea buni, pentru că Valencia — deși acum, după cinci etape, se află abia pe locul al nouălea în clasament (5-2-0-3-8) — rămîne o veritabilă reprezentanță a fotbalului spaniol. Să nu se uite nici faptul că Valencia a cucerit de două ori consecutiv, în 1962 și în 1963, „Cupa rașelor tîrșuri”! În concluzie, și sarcina Stelei nî se pare dificilă și necesită pregătirea temeinică cu care a început să ne obișnuască echipa militară.

Ambele formații românești, așa cum au stabilit sorții, vor juca mai tîrziu la Torino și la Valencia, ceea ce, în anumite condiții, poate fi un avantaj pentru ele. Cele două manșe trebuie să se dispute pînă la 15 decembrie. Uf! Ce mult nî se pare pînă atunci!

Valeriu MIRONESCU

viața internațională

VIETNAM Un apel patetic pentru încetarea bombardamentelor

„Incalificabilele bombardamente asupra Vietnamului se multiplică. Intreg aparatul unei gigantice armate moderne este folosit pentru a zdrobi un popor mic care își apără dreptul de a trăi liber pe pământul său. După napalm, au apărut bom-

lități elvețiene din cele mai marcate: oameni politici ca André Chavanne, consilier de stat, savanți ca prof. Jean Piaget, scriitori ca Henri Guillemin, oameni de artă ca reputatul dirijor Ernest Ansermet, actori, medici, profesori universitari ca

trala Sanitară Elvețiană a cîștigat, într-un timp destul de scurt, adevărul unor cercuri foarte largi de donatori. Comitate locale au luat ființă în numeroase orașe din toate regiunile Elveției. În fruntea lor se află oameni politici, intelectuali, muncitori.

Apelului lansat în vederea trimiterii de ajutoare medicale în R. D. Vietnam și Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud i-au răspuns un mare număr de persoane din toate straturile sociale. Astfel, a fost posibilă trimiterea de truse medicale pentru Frontul Național de Eliberare, după cum în R. D. Vietnam s-au trimis importante cantități de medicamente, iar în zilele următoare vor fi expediate un camion cu aparataj pentru depistarea maladiilor pulmonare, o instalație de radiologie și instrumente chirurgicale.

Asemenia acțiuni au fost inițiate și în alte țări — printre care Anglia, Franța, Belgia.

Vizita delegației C.C. al P.C.R. în Suedia

STOCKHOLM 20 (Agerpres). — Continuându-și vizita pe care o face în Suedia la invitația Partidului de stînga — comunistii — delegația C.C. al Partidului Comunist Român, condusă de tovarășul Mihai Dalea, secretar al C.C. al P.C.R., s-a întîlnit joi cu Knut Olsson, membru al colegiului Consiliului municipal Stockholm, și cu alți membri ai Consiliului capitalăi Suediei. În aceeași zi, delegația s-a întîlnit cu Lars Sandstrom, președintele comitetului Sindicatului muncitorilor betonisti, Olle Caris, președintele comitetului Sindicatu-

lui muncitorilor zidari, și cu alți reprezentanți ai conducătorilor celor două sindicate.

Seară, tovarășul Mihai Dalea a oferit o masă la care au participat C. H. Hermansson, președintele Partidului de stînga — comunistii —, Urban Karlsson, membru al Comitetului Executiv, secretar al Comitetului Central, Gunnel Granlid, membru al Comitetului Executiv, Gösta Johansson, membru al Comitetului Central. A participat, de asemenea, Eduard Mezinescu, ambasadorul României la Stockholm.

Comunicat franco-pakistanez

PARIS 20 (Agerpres). — La Paris a fost dat publicității comunicat comun cu privire la vizita făcută în Franța de președintele Pakistanului, Mohammad Ayub Khan. În comunicat se arată că atât președintele de Gaulle, cit și oaspețele pakistaneze consideră că echilibrul și pacea în lume nu pot fi asigurate decît prin „respectarea drepturilor popoarelor de a dispune de soarta lor, a angajamentelor internaționale, a independenței statelor

și a principiului neamestecului în treburile interne”.

Referitor la situația din Orientul Apropiat, cei doi oameni de stat au arătat că sînt preocupati de „pericolul pe care-l prezintă pentru toate popoarele lumii prelungirea situației actuale”. Ei și-au exprimat dorința de a vedea întrunite cit mai curînd posibile condițiile care să permită trecerea la o reglementare durabilă.

De asemenea, în comunicat se exprimă „îngrijorarea profundă” a celor doi șefi de state față de situația care domnește în Vietnam, precum și convingerea acestora că „singura soluție posibilă este revenirea la acordurile de la Geneva din 1954 și, înainte de toate, exercitarea de către poporul vietnamez a dreptului de a dispune singur de soarta lui, fără vreun amestec străin”.

În problema Kașmirului, comunicatul consideră că „trebuie continuată eforturile în sensul găsirii unei soluționări pașnice și echitabile”.

Pe planul relațiilor bilaterale se precizează că legăturile dintre cele două țări se vor intensifica, în special, printr-o participare mai mare a Franței la acțiunile întreprinse de Pakistan pentru dezvoltarea sa. Cele două părți au subliniat importanța unei „reglementări a comerțului internațional care să asigure stabilitatea prețurilor produselor de bază la niveluri rezonabile, precum și crearea unor condiții mai bune pentru exportul produselor manufacturiere ale țărilor în curs de dezvoltare”.

Președintele de Gaulle a acceptat invitația de a face o vizită oficială în Pakistan.

DEZBATERI ÎN COMITETELE O.N.U.

Intervenții ale reprezentanților români

NEW YORK 20. — Trimisul special Agerpres, Romulus Căplescu, transmisie: Lina Cuvîntul joi în Comitetul politic, ambasadorul George Diaconescu, reprezentant permanent la O.N.U. al României, a remarcat că actualele discuții din comitet în legătură cu cooperarea internațională privind folosirea spațiului extraatmosferic în scopuri pașnice coincide cu zece ani de la inaugurarea erei cosmice. Activitatea și cercetările spațiale de pînă acum, a spus vorbitorul, pun în evidență perspective largi pe care le oferă folosirea spațiului extraatmosferic ca un nou mijloc de accelerare a progresului economic și social în lume, de extindere a cooperării și de apropiere între state.

El a exprimat părerea că este necesar ca Adunarea Generală să ceară Comitetului pentru folosirea pașnică a spațiului cosmic să continue eforturile în direcția elaborării unei definiții a spațiului extraatmosferic, care să asigure în același timp respectarea suveranității statelor asupra spațiului lor aerian și accesul liber al acestora la spațiul extraatmosferic pentru explorarea și folosirea lui în scopuri pașnice.

Delegații țării noastre a arătat apoi că Româniul caută să-și aducă contribuția la eforturile comunității internaționale consacrate explorării spațiului extraatmosferic și folosirii acestuia în interesul întregii omeniri. Majoritatea acestor exercitii sînt efectuate în cadrul unor colaborări bilaterale, regionale sau internaționale. România participă, de asemenea, la programul de cooperare al țărilor socialiste pentru cercetarea și folosirea în scopuri pașnice a spațiului cosmic.

În încheiere, el a scos în relief importanța primei conferințe internaționale cu privire la explorarea și folosirea spațiului extraatmosferic în scopuri pașnice, care se va desfășura în 1968 la Viena, și în vederea căreia România, ca și alte state, se pregătește cu convingerea că din discuțiile care vor avea loc cu acest prilej se vor degaja idei, păreri și experiențe utile în vederea aplicării pe scară cît mai largă a tehnologiilor spațiale, pentru satisfacerea unor cerințe actuale ale dezvoltării economice și sociale. El a adresat felicitări delegației sovietice cu prilejul succesului obținut prin aterizarea înă pe planeta Venus a stației automate „Venus-4”.

În Comitetul nr. 6 al Adunării Generale a O.N.U. (Comitetul pentru problemele juridice) se dezbate în prezent problema intitulată „dreptul tratatelor”, avînd drept scop pregătirea conferinței diplomatice care se va întruni la Viena în vederea adoptării unei convenții pentru codificarea normelor de drept în acest domeniu.

Luînd cuvîntul vineri în cadrul acestor dezbateri, reprezentantul țării noastre, George Șecarin, a subliniat importanța și dinamismul relațiilor interstatale, într-o lume cu in-

terconexiuni avansate în care toate statele sînt vecine și care impun dezvoltarea relațiilor dintre toate statele, mari sau mici, ca o cerință obiectivă a progresului uman.

Instituțiile dreptului internațional, a arătat vorbitorul, sînt chemate să servească dezvoltării pașnice a relațiilor dintre state, ele trebuie să reflecte realitățile vieții internaționale, în bogăția și diversitatea lor, tendințele proceselor profunde care o caracterizează. Pentru a contura cadrul etic și juridic care trebuie să călăuzească conduita statelor, delegația română scoate în discuție preambulul convenției pentru a concura, în formă sintetică, principiile care să guverneze relațiile internaționale și care, în esență, postulează respectarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, neamestecul în treburile interne ale altora, egalitatea în drepturi a statelor, promovarea principiilor independente și suveranității naționale. Va trebui, de asemenea, să se acorde o atenție deosebită respectării principiului universalității în codificarea dreptului tratatelor.

În încheiere vorbitorul a arătat că delegația română vede în codificarea dreptului internațional unul din mijloacele de prim rang menite să contribuie la instaurarea primatului dreptului în relațiile internaționale, la întărirea poziției suverane a statelor, la promovarea egalității lor în drepturi, a cooperării multilaterale între națiuni.

Premierul Greciei nemulțumit de atitudinea țărilor scandinave

ATENA 20 (Agerpres). — Într-o declarație făcută joi unui grup de ziariști americani, primul ministru al Greciei, Constantin Kolias, nemulțumit de atitudinea țărilor scandinave față de noul guvern militar grec, a afirmat că în cazul în care ele își vor menține actuala poziție „Grecia nu va ezita să rupă relațiile comerciale cu aceste țări”.

După cum se știe, țările scandinave au cerut Comisiei europene a drepturilor omului să analizeze situația creată în Grecia după lovitură militară de la 21 aprilie a.c., subliniind că în această țară sînt încălcate cele mai elementare drepturi și libertăți democratice.

Întrebat cînd vor avea loc alegerile parlamentare, el nu a precizat nici o dată sigură.

COPENHAGA 20 (Agerpres). — Referindu-se la declarația făcută de premierul grec, primul ministru al Danemarcei, Jens Otto Krag, a subliniat că dacă Grecia va împiedica sau va rupe relațiile comerciale cu Danemarca, aceasta va fi o încălcare a obligațiilor ce îi revin în calitate de membru al G.A.T.T. și O.E.C.D. Krag a adăugat că „de acum înainte ambasada daneză de la Atena va fi condusă de un însărcinat cu afaceri, și nu de un ambasador”.

CORESPONDENȚA DIN GENEVA DE LA HORIA LIMAN

bele incendiare, gazele toxice, agresiunile fizice și psihice, încercările să infometeze populația distrugînd recoltele prin împrăștierea produselor chimice-toxice. Credincioasă tradițiilor sale, Centrala Sanitară Elvețiană va continua să sprijine pe plan medical acest popor curajos care de 20 de ani luptă pentru independența sa. Ajutarea și realizarea acestui proiect.”

Apelul acesta patetic poartă semnătura unui număr mare de persoana-

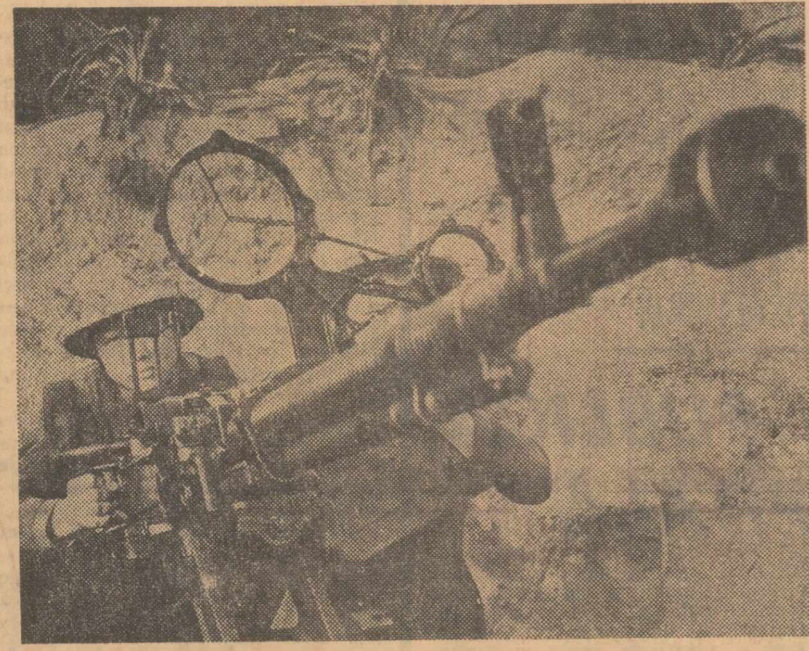
le. Jean Ziegler, cunoscut publicist și sociolog, totodată președinte al Comitetului de ajutorare a Vietnamului, secțiune a Centralei Sanitare Elvețiene.

Comitetul național de ajutorare a Vietnamului de pe lângă Cen-

„Nici un fel de recruți pentru război!”

NEW YORK. — Manifestațiile împotriva războiului american din Vietnam, începute luni în Statele Unite și care urmează să se încheie azi cu o demonstrație de masă, urmată de un miting la Washington și printr-o manifestație în fața Pentagonului, au continuat joi în numeroase orașe, printre care New York, Chicago, Portland, Madison, Philadelphia și Oakland.

La New York, 60 de studenți ai Colegiului Brooklyn au fost arestați ca urmare a demonstrațiilor de protest împotriva prezenței în incinta universității a unei echipe de recrutare în marina S.U.A. Poliția a folosit bastoane de cauciu pentru a împrăști sutele de studenți care purtau pancarte cu inscripțiile: „Nici un fel de recruți pentru război!”, „Militarii afară din universitatea noastră”, „In orașul Madison, 1500 de studenți au declarat grevă, anunțînd că refuză să se prezinte la cursuri în semn de protest împotriva exmatriculării a 13 colegi scuzați de a fi participat la demonstrațiile împotriva războiului din Vietnam. Asociația națională a studenților din S.U.A. a anunțat la Washington că sprijină pe studenții Universității din Wisconsin și a cerut deschiderea unei acțiuni judiciare împotriva conducerii universității, care a chemat poliția pentru a împrăști pe manifestații. La Oakland (California), peste 1000 de persoane au manifestat pentru a patra zi consecutiv în fața centrului orășenesc de recrutare în forțele armate. Ei scandau: „Nu vom pleca în Vietnam”.

În Vietnam agresiunile americane primesc riposta cuvenită. Fotografia înfățișează tinere fete din provincia Thanh Hoa pregătindu-se să respingă un nou atac

ROMA. Cel de-al III-lea Congres mondial al laicilor catolici a adoptat o rezoluție „asupra păcii în Vietnam”. Delegații la congres — se spune în rezoluția cu privire la Vietnam — condamnă bombardamentele și masacrarea populației civile, cer încetarea imediată a bombardamentelor asupra teritoriului Republicii Democratice Vietnam și inițierea de negocieri pe baza Acordurilor de la Geneva, negocieri care să fie urmate de retragerea rapidă a tuturor trupelor străine aflate în Vietnam.”

ANIVERSAREA ELIBERĂRII BELGRADULUI

BELGRAD 20. — Corespondentul Agerpres, N. Popoanu, transmite: Cu prilejul împlinirii a 23 de ani de la eliberarea Belgradului de sub ocupația fascistă, la 20 octombrie, în capitala iugoslavă au avut loc o serie de manifestări culturale-artistice. Astfel, au fost inaugurate două expoziții — una de pictură și alta de fotografii — și noua sală de concert a filarmonicii din Belgrad.

La monumentele și mormintele celor căzuți în luptele pentru eliberarea Belgradului au fost depuse coroane de flori.

În anul de după eliberare, capitala Republicii Socialiste Federative Iugoslavia a cunoscut o intensă dezvoltare. Astăzi, număra cartierul Noul Belgrad are 100.000 de locuitori, armină ca la încheierea lucrărilor de construcție să numere 250.000 de locuitori. Uzine și fabrici ca „Ivo Lola Ribar”, „Zmaj”, „Mihailo Pupin”, șantierul naval, fabrica de rulmenți și altele au fost construite în anul de după eliberare. Producția industrială a orașului a crescut de zece ori față de perioada antebelică.

Întrevederi ale președintelui Adunării Generale

NEW YORK 20. — Trimisul special Agerpres, R. Căplescu, transmite: Președintele celei de-a XXII-a sesiuni a Adunării Generale O.N.U., Corneliu Mănescu, a participat joi seara la un dîneu oferit în cinstea șefilor George Ignatieff, șeful delegației Canadei, reprezentant permanent la O.N.U.

Vineri, președintele Adunării Generale l-a primit în cabinetul său de lucru pe secretarul general al Partidului Democrat Creștin din Italia, Mariano Rumor, cu care a avut o convorbire cordială, în cursul căreia au fost abordate o serie de probleme legate de desfășurarea sesiunii. Interlocutorii și-au exprimat, totodată, satisfacția pentru evoluția pozitivă a relațiilor romano-italiene. În aceeași zi, Corneliu Mănescu a mai primit vizita lui Assad Khandji, ambasador, secretar general în Ministerul Afacerilor Externe al Siriei, și a lui Anton Vratusa, șeful delegației Iugoslaviae, reprezentant permanent la O.N.U., cu care a discutat probleme ce stau în fața sesiunii.

În cursul zilei de vineri, Mircea Malita, șeful delegației române la sesiunea Adunării Generale a O.N.U., a avut întrevederi cu Alfonso Garcia Robles, șeful delegației mexicane, Max Jakobson, reprezentant permanent la O.N.U. al Finlandei, și Endalkachen Makonnen, reprezentant permanent al Etiopiei.

Declarația M.A.E. al R.P.D. Coreene

PHENIAN 20 (Agerpres). — Ministerul Afacerilor Externe al R.P.D. Coreene a dat publicității o declarație în legătură cu eventualitatea înscrinerii „problemei coreene” pe agenda actualii sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. Declarația subliniază necesitatea participării la dezbateri a unui reprezentant al R.P.D. Coreene, ca parte interesată în discutarea acestei probleme. Se subliniază că sînt rezonabile și, ca atare, se bucură de sprijinul guvernului R.P.D. Coreene propunerea țărilor socialiste cu privire la examinarea problemei retragerii

trupelor americane și a tuturor celorlalte trupe străine din Coreea de sud, precum și propunerea referitoare la dizolvarea Comisiei O.N.U. pentru reunificarea Coreei, făcută de Cambodgia, Congo, Kazaville și Yemen. În ceea ce privește „proiectul de rezoluție” prezentat de S.U.A., care se opune participării vreunui reprezentant al R.P.D. Coreene la dezbateri, problema coreeană, declarația îl consideră drept o nouă încercare a Statelor Unite de a se amesteca în treburile interne ale poporului coreean.

agențiile de presă

transmit:

- Apel în sprijinul eliberării deținuților politici paraguayeni
- Sentința în procesul ducesei de Medina Sidonia

Intrevederi anglo-egiptene. Trimisul guvernului britanic la Cairo, Harold Beley, a avut vineri întrevederi cu Ali Sabry și Zakaria Mohamedin, vicepreședinți ai Consiliului de Miniștri al R.A.U. Referindu-se la contactele stabilite pînă acum de Beley, agenția M.E.N. menționează că „trimisul guvernului britanic și-a manifestat satisfacția în legătură cu rezultatele obținute în cursul discuțiilor de la Cairo, mai ales în problema reluării relațiilor între R.A.U. și Marea Britanie”.

La Concertul de închidere al Festivalului unional al artiștilor amatori sovietici

consacrat celei de-a 50-a aniversări a Marii Revoluții, au asistat Leonid Brejnev și alți conducători de partid și de stat sovietici. În sala se aflau, de asemenea, oaspeții din străinătate sosiți la invitația Ministerului Culturii al U.R.S.S. Din Republica Socialistă România a participat Cornelia Filipas, secretar al Consiliului așezămintelor culturale din cadrul Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă. Spectacolul s-a bucurat de un deosebit succes.

Vineri a sosit la Pekin într-o vizită oficială, la invitația premierului Ciu En-lai, președintele Republicii Mauritania, Moktar Ould Daddah.

Între societatea italiană „S.N.I.A. Viscosa” și întreprinderea Tehnoimport din Bulgaria a fost semnat un contract care prevede furnizarea de către firma italiană a unei importante instalații pentru producerea de sulfură de carbon cu o capacitate de 20.000 de tone anual. Uzina va funcționa pe bază de metan, utilizînd un proces de producție pe care S.N.I.A. l-a aplicat la o uzină din Pavia, precum și la o uzină cu o capacitate de 65.000 de tone anual, care se livrează Uniunii Sovietice.

În procesul ducesei Luisa Isabel de Medina Sidonia, acuzată de a fi organizat la 17 ianuarie o manifestație al cărei caracter a fost considerat „antistatal”, Tribunalul ordinii publice din Madrid a pronunțat sentința, condamnînd-o la un an închisoare și la o amendă de 10.000 de pesetas. Corespondentul de la Madrid al agenției U.P.I. relatează că ducesa Luisa Isabel a făcut recurs.

Viițtoarea conferință africană la nivel înalt va avea loc la Alger. Președintele Consiliului Național al Revoluției din Algeria, Houari Boumediene, a anunțat această hotărîre secretarului general al O.U.A., Diabolo Telli.

Graficul ascendent al nivelului de trai

CORESPONDENȚA DIN MOSCOVA DE LA SILVIU PODINĂ

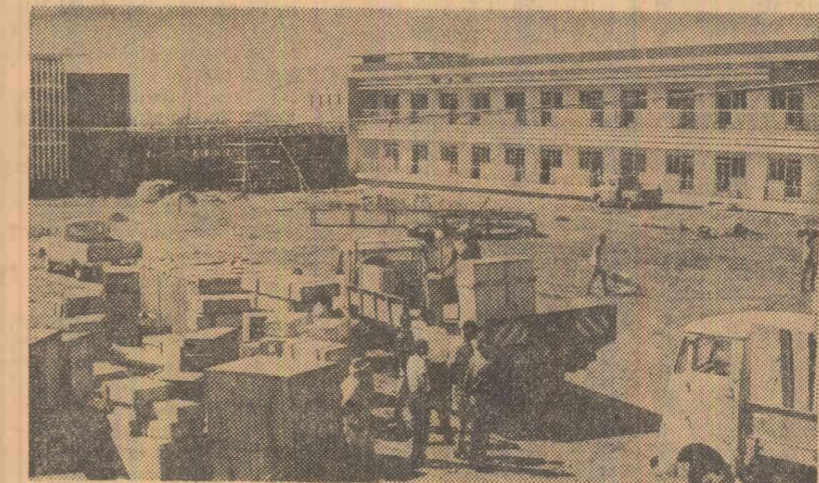
vor crește în medie cu 15 la sută. Hotărîrea prevede, de asemenea, introducerea unor coeficienți de majorare a salariilor pentru cei ce lucrează în regiunile Extremului Nord și Orientului îndepărtat, sporirea zilelor de concediu pentru unele categorii de muncitori și funcționari, reducerea sau desființarea impozitelor pe salariile mici, reducerea vârstei de pensionare pentru unele profesii.

Anul viitor salariul mediu lunar va fi de 108,6 ruble, ceea ce înseamnă o creștere de 6 la sută față de anul în curs, iar pe întregul

Continuă într-un ritm intens construcția de locuințe. Anul acesta sînt date în folosință case de locuit cu o suprafață totală de circa 84 milioane metri pătrați, totalul pe primii doi ani ai cincinalului însumînd 165 milioane metri pătrați; aceasta înseamnă că în răstimpul arătat 20 de milioane de oameni primesc apartamente noi sau își îmbunătățesc condițiile de locuit. Planul pe anul viitor prevede construirea unei suprafețe cubice de aproape 95 milioane metri pătrați, adică cu 13 la sută mai mare decît anul acesta. În

Nu de mult, C.C. al P.C.U.S. și guvernul sovietic au adoptat o hotărîre cu privire la creșterea volumului și extinderea gamei de servicii către populație. Potrivit acesteia, volumul serviciilor va spori în cursul anului viitor cu 20 la sută față de anul acesta. O creștere deosebită a rețelei de unități de deservire este prevăzută în special la sate. Pînă în 1969 vor lua ființă complexe de deservire în toate centrele raionale și în comunele mari; paralel, se vor lua măsuri de îmbunătățire a calității lucrărilor efectuate de centrele și atelierelor de deservire a populației.

Toate aceste măsuri conturează un grafic continuu ascendent al nivelului de trai al oamenilor sovietici, ale căror eforturi creatoare dau roade tot mai bogate.

Kenya pe drumul progresului. În fotografie: un spital care se construiește în momentul de față în orașul Kisumu